

ACY
522

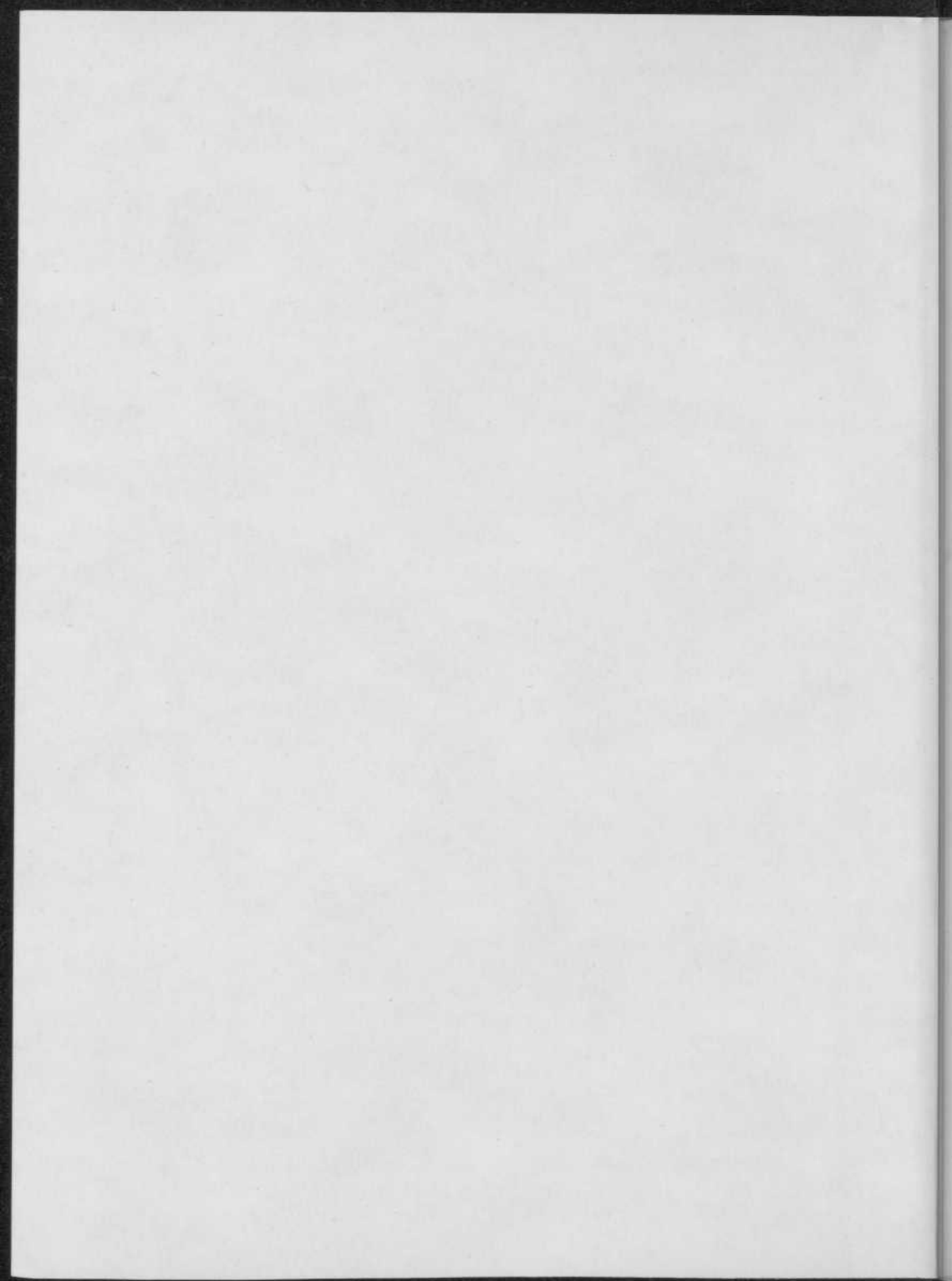

MITTELSTÄNDISCHE BIBLIOTHEK - PH. J.

DE M. GIE DER EDELSTEINEN

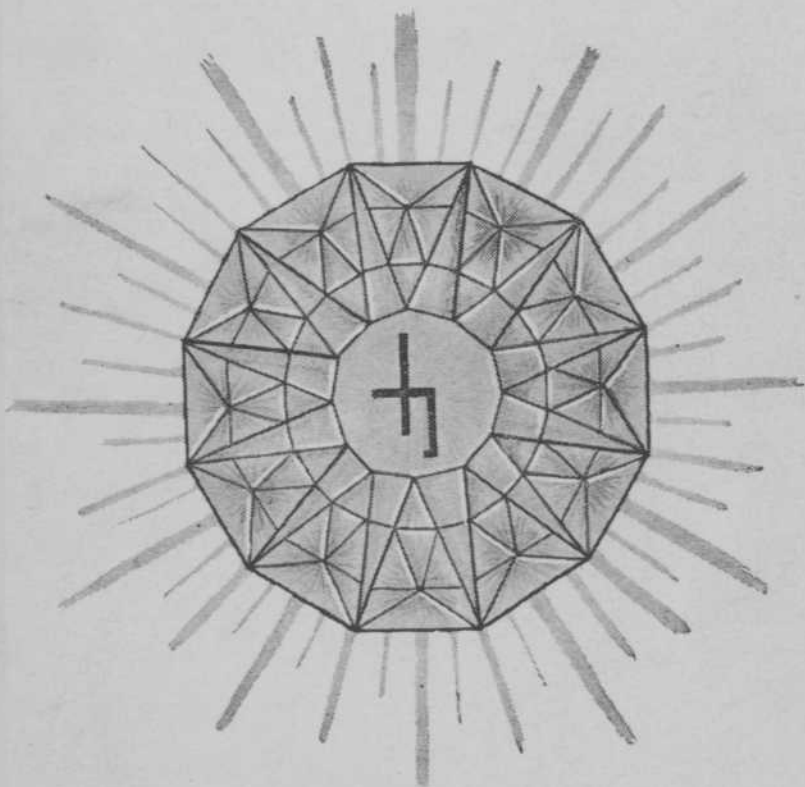

STADT...

METAPHYSISCHE BIBLIOTHEEK - No. 3

DE MAGIE DER EDELSTENEN

DOOR

H. A. STAM-PORTAS

V. A. KRAMERS

RIJSWIJK (Z.-H.)

Koninklijke Bibliotheek
's-Gravenhage

in bruikleen van de
Theosofische Vereniging
Nederland

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK

1051 9681

Haarlem, 10 juni 1944.
G. v. d. Schoot

AC4522

Metaphysische Bibliotheek - No. 3

DE MAGIE DER EDELSTENEN

DOOR

H. A. STAM-PORTAS

RIJSWIJK (Z.-H.)

V. A. KRAMERS

VOORWOORD

Natuurlijk was het niet mogelijk, in een klein bestek als dit boekje, alles over edelstenen te vertellen, zelfs niet alles over de magie der edelstenen.

In de eerste plaats is het bedoeld als een inleiding tot de meer diepere studie van het Occultisme in verband met juwelen, waarover een uitgebreide literatuur bestaat in vele talen.

Over het vervaardigen van talismans en amuletten bijvoorbeeld, kan men onmogelijk in beknopte vorm schrijven; de stof is daarvoor veel te uitgebreid. Daarom verwijzen wij hiervoor naar de zeer goede boeken, die er over bestaan, evenals voor de speciale vakliteratuur, waarvoor de boeken van Max Bauer: Edelsteinkunde, Dr. A. Willemse: De Edelstenen, en Holstein-Koch: Die Seele der Edelsteine, wel in het bijzonder aanbevolen kunnen worden.

Ook waar er sprake is van astrologie en pendel magie, was het niet mogelijk daar een volledige verklaring over in te lassen: wij zijn van het standpunt uitgegaan, dat degenen, die belang stellen in de magie der edelstenen, zich ook enigszins op de hoogte zullen willen stellen van deze beide occulte wetenschappen in de daarover bestaande literatuur.

Wanneer dit boekje beantwoordt aan het doel, waarvoor het is bestemd: namelijk belangstelling te wekken voor de edelstenen in ruimere zin dan alleen als sieraad, dan zijn wij tevreden.

Natuurlijk is dit verschil in opvatting voor de sceptici een gerede aanleiding om op te merken, dat aan een zaak, waarover zoveel verschil van mening heerst, toch weinig geloof kan worden gehecht.

Het ligt buiten het bestek van dit boekje, om hierover te polemiseren: redetwisten over bovennatuurlijke verschijnselen is gewoonlijk onvruchtbaar; wel willen wij er echter op wijzen, dat in bijna iedere wetenschap dergelijke geschilpunten worden gevonden, waarmee de desbetreffende wetenschap echter nog niet staat of valt. Gewoonlijk geldt het hier slechts formele en geen essentiële kwesties, wat door de tegenstanders niet altijd gescheiden wordt. In het hoofdstuk „Astrologie en Edelstenen” zullen wij enkele indelingen geven, en hier alleen trachten te verklaren, hoe de verwarring kan zijn ontstaan.

Het boek van Holstein-Koch: *Die Seele der Edelsteine* (Richard Hummel Verlag, Leipzig) geeft hiervoor vijf zeer aannemelijke redenen.

1e. Op elk gebied, waar de overlevering een rol speelt, sluipen fouten binnen. Vooral op een gebied, waar contrôle zo moeilijk is. De meeste mensen zullen wel niet in de gelegenheid zijn geweest de magische invloeden van alle edelstenen te toetsen, en wie zich met de bestudering van deze invloeden bezig hield, was dus meestal op vaak zeer onvoldoende waarneming van anderen aangewezen.

2e. In de loop der tijden is de betekenis van verschillende woorden en namen veranderd, zodat een bepaalde eigenschap in de Oudheid of in de Middeleeuwen vaak een heel andere waarde had, dan die we er thans aan zouden hechten.

3e. Ook de kennis, die men van de edelsteenvariëteiten had, was niet altijd even exact. Er is b.v. een tijd geweest dat men iedere groene steen

„jade" en iedere blauwe steen „saffier" noemde, wat natuurlijk aanleiding gaf tot verwarring.

4e. Natuurlijk was het oorspronkelijk de bedoeling in de astrologische lijsten bij ieder teken van de zodiac slechts de naam van die steen te geven, die bewezen had, daaronder te ressorteren. De verkopers van edelstenen hadden er echter belang bij, de keus zo ruim mogelijk te maken, en daar de handelaren in stenen, en vervaardigers van amuletten gewoonlijk ook degenen waren, die zich met de bestudering van de magische eigenschappen daarvan bezighielden (in tegenstelling met de tegenwoordige tijd, waarin de meeste juweliers zelfs niet weten dat er een dergelijke wetenschap bestaat) breidden zij de lijsten met „maandstenen" steeds meer uit. Zo rangschikten zij onder een zodiacaal teken behalve de steen, die daar werkelijk onder hoorde, de steen van de over dat teken heersende planeet, als ook van de planeet die er in verhoging stond, en dan nog vaak de stenen, die de tegengestelde eigenschappen bezaten, voor het geval het teken geafflicteerd zou zijn.

5e. De bekende slordigheid van de overschrijvers, die zich, behalve aan het maken van fouten, ook vaak te buiten gingen aan het eigenmachtig veranderen en aanvullen van de werken, die zij copieerden.

Wanneer wij dit alles met elkaar bezien, is het duidelijk, dat hier een ruim veld voor verwarring aanwezig was, dat er vaak dapper op los gefantaseerd is, en dat de tegenwoordige bestudeerders van deze fascinerende wetenschap de grootste moeite hebben, om weer een beetje orde te scheppen in de chaos.

Allereerst heeft men getracht een principe te vinden, waarop men een inëling in verband met de zodiacale

tekens baseren kon. Waar het niet mogelijk bleek een logisch verband te zoeken en te vinden tussen de kristalvormen, de chemische samenstelling, of de vindplaats der mineralen met de planetaire invloeden, heeft men zich moeten bepalen tot de kleuren en de „karakter-eigenschappen” van de edelstenen.

Dat kleuren inderdaad invloed uitoefenen is in de tegenwoordige tijd niets ongewoons meer: de gehele kleurentherapie is er op gebaseerd. En dat stralen invloed uitoefenen is een zaak, waarvan ook wel iedereen overtuigd is, zij het ook dat men zich nog graag beperkt tot „bepaalde” stralen, en deze invloed niet wil uitstrekken tot alle stralen. Er zal b.v. wel niemand twijfelen aan de invloed van de delfstof, die radium heet, en waarom twijfelt men dan aan de invloed van een diamant? Waarom gelooft iedereen aan de magnetische kracht van een staalmagneet, en niet aan de kracht van het Reichenbachse od? Waarom erkent iedere boer de invloed van de zon en de maan op zijn gewas en zijn vee, en niet die van Jupiter of Venus? Zonderlinge tijd van Licht en Duisternis, waarin wij leven!

Doch afgezien van ons geloof in astrologische invloeden en magische krachten, is het toch stellig interessant kennis te nemen van de betekenis, die alle volken in de loop der eeuwen aan de edelstenen hebben toegerekend.

DE MAGIE DER EDELSTENEN

Reeds sinds de vroegste tijden hebben de edelstenen het hart en de ogen der mensen geboeid. Wie juwelen droeg, heeft zich altijd onderscheiden van de anderen, hetzij door de grote waarde, door de schoonheid of door de opvallende vorm ervan. Zelfs bij de primitieve volkeren is een glinsterende edelsteen van meer waarde dan de mooiste versiering van bloemen, stoffen of veren, zij het ook, dat zij de onderlinge waardeverhouding van de edelstenen eenigszins anders taxeren dan de leden der geciviliseerde maatschappij.

Zolang de edelstenen in de schoot der aarde besloten liggen, zijn hun krachten gebonden, zoals de ziel van het ongeboren kind. Zijn zij echter eenmaal aan het licht gebracht, en komen zij in de handen der mensen, dan ontwikkelen zich ongekende eigenschappen en nooit-vermoede krachten. Gelukkig meestal wijze en goede, doch soms ook gevaarlijke en slechte.

Hoe komt het nu dat juist deze edelstenen zo begeerd worden?

De bijzondere waardering voor deze zeldzame delfstoffen berust op velerlei oorzaken.

Hoe verrukkelijk ook dikwijls de licht- en kleureffecten van de stenen zijn, verklaart dit toch niet voldoende de grote voorliefde ervoor. Er zijn andere stoffen, die even licht en kleurig zijn, zonder dat zij bij de mensen de begeerte opwekken er dergelijke voorraden van te bezitten als b.v. de oosterse vorsten, die hun onmetelijke rijkdommen bijna geheel in juwelen hebben vastgelegd, en door een vreemde honger naar bezit gedreven er steeds weer nieuwe bijkopen.

Er zijn, naast het genot van het aanschouwen van licht en kleurenspeel nog andere, geestelijke eigenschappen die ons, buiten de materiële waarde (die ten slotte

fictief is) de edelstenen doen begeren, want er zijn imitaties, die de originele stenen vaak in schoonheid overtreffen. Het zijn de magische eigenschappen, die ons, bewust of onbewust, aantrekken. Er zijn juwelen waarvan wij houden, en andere waarvan wij een afkeer hebben, en het zijn merkwaardigerwijs niet altijd de materieel-kostbaarste die ons het meest aantrekken. Het onderbewustzijn werkt hier dikwijls sterker dan het verstand: wij voelen ons intuïtief aangetrokken tot dat, wat bij ons past.

De magische eigenschappen der juwelen vinden haar oorsprong reeds in de alleroudste betrekkingen in de ontwikkelingsgeschiedenis der mensheid van de mens met de stof. Oeroude religieuze voorstellingen van de geheimzinnige krachten die er in deze wonderbaarlijke voortbrengselen der natuur zouden schuilen, hebben reeds in de vroegste tijden de edelstenen op een bijzonder plan geplaatst in het rijk der natuur. Door de eeuwen heen zijn de overleveringen van deze geheime invloeden bewaard gebleven en hebben in de vorm van sprookjes, legenden en wetenschappelijke verhandelingen tot op de huidige dag de belangstelling der mensen weten te boeien.

De tegenwoordige beschaving kent en waardeert nog steeds de edelstenen als versiersel, vooral wanneer zij in goud, zilver of platina gevat tot kunstzinnige sieraden zijn verwerkt.

Voor velen zijn juwelen een uiting van welstand of herinneringen aan dierbare levenden of gestorvenen; voor slechts weinigen hebben zij nog die betekenis, die er in de loop der tijden aan gehecht werd en die eerst in de laatste honderd jaren van rationalisme bijna verloren was gegaan.

Maar met de opbloei der occulte wetenschappen komt ook het geloof weer terug aan al deze, wat de

para-psychologen noemen supra-normale verschijnselen, en komt in zijn minst sympathieke vorm tot uiting in de warenhuizen, waar gekleurde glassteentjes als „geluk-aanbrengende maandstenen” worden aangeboden.

Ook in de juwelenhandel begint echter de interesse voor de occulte eigenschappen der edelstenen weer op te leven, en de bestudering ervan is voor vele juweliers en groothandelaren een zaak van gewicht en wetenschappelijk onderzoek geworden.

Een commerciële bijkomstigheid van grote betekenis is hierbij, dat de edelstenen, die een tijdlang in ongenade waren gevallen omdat zij niet in de „mode” waren, thans weer een kans maken om verkocht te worden. Vooral de minder kostbare stenen, die gewoonlijk onder de naam van „halfedelstenen” in den handel waren, worden weer veel gevraagd. Wie de magie der juwelen heeft leeren kennen, draagt liever een goedkope agaath, die bij hem „past”, dan een nagemaakte diamant die dit niet doet, iets wat de goede smaak ongetwijfeld ten goede komt.

Ook de overdaad heeft hiermede afgedaan. Wanneer iedereen diamanten en paarlen draagt, kan men alleen een meerdere welstand uitdrukken door de hoeveelheid, die men ervan draagt; „hoe schitterender, hoe mooier,” was een tijdlang het parool. Thans getuigt een enkele topaas aan een fijn kettinkje, een agaten camee of een ring met goed-gezette carneool van meer goede smaak dan een rivière van strass-diamanten of een aantal snoeren valse paarlen.

„Alleen echt” is het parool! Wat in een tijd van valse schijn, onoprechtheid en verwarring wel heel vreemd, maar ook heel prettig aandoet.

En daarbij mag men zich dan bedenken, dat wie spreekt van edelstenen en halfedelstenen, blijk geeft niet meer op de hoogte te zijn van de moderne minera-

logie. Er bestaan slechts edelstenen en imitaties, en iedere steen die niet vervaardigd is in de smeltoven, behoort tot de eerste, en de krachten die gebannen zijn in een goedkope agaat zijn even werkzaam en weldadig als die in een kostbare saffier, alleen van andere aard.

In de Oudheid schreef men de edelstenen zelfs Goddelijke macht toe, en behoorden zij tot de voornaamste requisieten bij de religieuze cultus, en van hun magische krachten werd een veelvuldig gebruik gemaakt (bijv. bij de Joden van het Oude Testament, de Inka's, de Egyptenaren, de Grieken en Romeinen enz.).

Men vereerde de geheimzinnige krachten, die er van uit gingen, of die er door aangetrokken worden en zo kreeg iedere steen een dubbele functie: als amulet om boze invloeden af te weren en als talisman om goede krachten aan te trekken.

Deze krachten waren zowel van geestelijke als van materiele aard. Vooral in verband met ziekten speelden en spelen (vooral bij de Zuidelijke en Oosterse volken) edelstenen een grote rol. Het klassieke en universele voorbeeld hiervan is de legende van de graalbeker, die, uit één juweel vervaardigd, de macht bezat alle ziekten te genezen, en wie haar aanschouwde, kon die dag niet sterven.

Men ging zelfs zover te beweren, dat een edelsteen zowel de macht bezat het lot van een mens geheel te beïnvloeden als te wijzigen.

De talrijke legenden en ook authentieke verhalen die sommige juwelen, en speciaal diamanten, aankleven leveren hiervan voorbeelden te over.

Hoe deze krachten ontstaan, wordt nog steeds onderzocht. De Oude Rozenkruisers verklaarden de invloed der edelstenen uit de wet van sympathie en antipathie; de innerlijke band, die alle dingen tezamen houdt, de oude hermetische wet van het „zo boven, zo be-

neden", waar uiteindelijk ook de astrologie op berust.

Wanneer alles, wat in de natuur leeft en sterft met elkaar verbonden is, en de lichamen met hetzelfde trillingsgetal, die dus a.h.w. van één familie zijn, op elkaar inwerken zoals twee snaren, die gelijk gestemd zijn, dan is het natuurlijk ook mogelijk, dat edelstenen, waarin de hogere krachten op de meest volmaakte wijze trillen (omdat zij uit zuivere kristallen bestaan) de geestelijke invloed ondergaan van de planeten, waarin dezelfde krachten overheersen, zodat er tussen planeten, mensen, en edelstenen een zeer bijzondere sympathie kan bestaan.

Een gevolg hiervan is, dat men dan de edelsteen kan beschouwen als een middelaar tussen planeet en mens, een soort lens, die de uitstraling geconcentreerd en versterkt doorgeeft. Dit zou dan tevens een verklaring zijn, waarom sommige astrologen aanraden een bepaalde steen af te leggen, zolang de planeet, waaronder hij resorteert, tijdelijk geafflicteerd of retrograde is.

Bô-yin-Râ zegt hierover ongeveer het volgende:

„Ieder, die slechts enigermate in het dagelijks leven zijn ogen gebruikt, kan bemerken dat sensitieve mensen, voor wie de geldwaarde van een voorwerp niet alles betekent, bij de keuze van hun sieraden, al zijn die nog zo bescheiden, bepaalde edelsteensoorten kiezen. Hier werkt reeds, hoewel misschien voor de kiezende persoon geheel onbewust, de planetaire wet. Het betreft hier niets anders, dan de duizendvoudige krachtstromingen in de aura van de aarde, waarvan reeds bij de astrologie gesproken werd. Onder de invloed van deze stromingen staan alle dingen op de aarde, en wel in het bijzonder de wereld der kristallen, en dan speciaal de edelstenen. Ook

„planten en dieren en metalen ondergaan deze „invloeden. Ook hier is de „voorliefde” niets anders als het naleven van cosmische wetten...”

Een schrijfster van heel wat oudere datum, n.l. de Heilige Hildegard von Bingen verklaart de magie der edelstenen op de geheel eigen wijze, die al haar werken kenmerkt:

„Iedere steen heeft vuur en vochtigheid in zich.
„De duivel heeft angst, haat en verachting voor „de edelstenen. Zij herinneren hem aan het feit, „dat hun glans reeds bestond, vóór hij van zijn „hem door God verleende heerlijkheid in de af- „grond stortte, en niettegenstaande ontstaat er „vele edelstenen in het vuur, waarin hijzelf de „pijnen van zijn straf ondergaat. Want door de wil „van God werd hij door het vuur overwonnen en „stortte hij zelf in het vuur, zoals hij ook door het „vuur van de Heilige Geest werd overwonnen, „toen de mensen door de eerste inademing van de „Heilige Geest aan zijn wraak werden onttrokken.
„In het Oosten en overal waar te hete zonne- „gloed brandt, ontstaan de edelstenen. De edel- „stenen werden aan het vuur en het water ont- „trokken, daarom hebben zij ook vuur, water en „vele krachten en werkingen in zich, zodat men „zeer veel met hen ondernemen kan. Dingen die „goed, eervol en nuttig voor de mensheid zijn; „niet echter verleiding, ontucht, echtbreuk, vijand- „schap, moord en dergelijke dingen, die tot zonde „leiden en schadelijk zijn voor de mensen, want „de aard der edelstenen is het zoeken naar het „eerbare en nuttige en verafschuwt het verkeerde „en boze, zoals ook de deugzaamheid de zonde

„afschudt en zoals de zonde niet met de deugd-
„zaamheid kan samenwerken.”

Ook de latere verklaringen van de werkingen der edelstenen die niet gegrondvest zijn op uitspraken van natuurfilosofen, maar op de resultaten van natuurwetenschappelijke onderzoekingen, geven aan, dat edelstenen geen „dode elementen” zijn, maar een zelfstandig leven leiden. Zij kunnen groeien, ziek en gezond zijn, zelfs geopereerd en genezen worden. Zij hebben een positieve en een negatieve kant, en Dr. Manoilow ontdekte zelfs twee geslachten, waarvan de kubusvormige kristallen mannelijk reageerden en de octogonale vrouwelijk.

Met behulp van de pendel is de waarheid van deze uitspraak gemakkelijk te controleren. Dit waardevolle instrument is trouwens toch onontbeerlijk voor hen, die bij het onderzoek van edelstenen niet over andere instrumenten beschikken, om de stenen op echtheid te toetsen. De ervaring heeft n.l. geleerd, dat synthetische stenen geen z.g. karakterpendelgram hebben. Wel kan men de kleur en de chemische samenstelling uitpendelen. maar voor het overige zijn onechte stenen „dood”. Dit komt, omdat zij niet uit kristallen zijn opgebouwd, en we merkten reeds op, dat alleen de kristallen leven-uitstralende krachten hebben. Het zou trouwens verwondering wekken, wanneer iets dat in enkele uren in de smeltoven in een fabriek was vervaardigd dezelfde uitwerking zou hebben als een natuurproduct dat in de loop van vele eeuwen onder de invloed van geweldige cosmische krachten is ontstaan.

Voor wie niet al te zeer vertrouwd is met de astrologie maar wel met de pendel is de laatste misschien een juistere maatstaf om te weten te komen, welke steen cosmisch bij hem past, dan de eerste.

ASTROLOGIE EN EDELSTENEN

Zoals reeds in een vorig hoofdstuk werd opgemerkt, hebben wij het voor een groot deel aan de astrologie te danken, dat de kennis van de magie der edelstenen voor ons bewaard is gebleven. Zonder de, al of niet foutieve, tabellen in de astrologische boeken zou het begrip „maandsteen” weldra verdwenen zijn, en slechts een enkele legende van geluk- of onheil aanbrengende stenen zou in de literatuur der dichters levend zijn gebleven, zonder dat men er overigens enig verband met cosmische krachten in had terug gevonden.

De niet-astrologische boeken, waarin van de magische krachten, die in de edelstenen besloten liggen, nog sprake is, zijn reeds lang als onwetenschappelijke kwakzalverij en middeleeuws bijgeloof terzijde gelegd.

Ongetwijfeld kunnen we het ook niet met alles eens zijn, wat we bij Jacob van Maerlant, Agrippa von Nettesheim, Paracelsus e.a. vinden.

Want hoewel men in de „duistere Middeleeuwen” lang niet zo achterlijk was, als de zeer verlichte moderne mens gewoonlijk wel meent, is de wetenschap toch zonder twijfel wel enige schreden vooruit gegaan, althans waar het materiële dingen betreft. Maar zelfs in dit licht bezien, moeten wij nog zeer voorzichtig zijn met onze critiek op de oude geleerden. De vroegere occultisten hadden n.l. een gegronde reden om hun medelingen in symbolische vorm te gieten, wat slechts al te vaak aanleiding heeft gegeven tot misverstanden. De moderne chemicus b.v. lacht om de zonderlinge mengsels van kwik, zout en zwavel der oude alchymisten, en weet gewoonlijk niet, dat met deze elementen geestelijke substanties werden bedoeld.

Ook komen bij Jacob van Maerlant namen van stenen voor, die men thans niet meer kent, en men weet niet, of

deze steensoorten in het geheel niet meer voorkomen, of dat er variëteiten van bekende steensoorten mee worden bedoeld, waarbij dan bijvoorbeeld voor iedere andere kleur een andere naam zou zijn gebruikt.

Dat bovendien de wijzigingen in de taal hierbij een rol hebben gespeeld, werd reeds eerder opgemerkt.

Behalve bij genoemde schrijvers treft, men ook de aanwijzingen aan over de magische krachten van edelstenen bij Albertus Magnus, de Heilige Hildegard von Bingen, Aristoteles, Plinius, Solinus en, niet te vergeten, in het Oude en Nieuwe Testament. Verder spelen de edelstenen natuurlijk nog een grote rol in de belletristische literatuur in de vorm van sprookjes, legenden en gedichten, waaronder die van Goethe, die als ernstig bestudeerder van het occultisme ook bekend was met de magie der juwelen, een voorname plaats innemen.

Wanneer wij dus hieronder enige lijsten laten volgen van edelstenen, zoals zij door astrologen zijn ingedeeld bij de zodiacale tekens, dan willen wij ons niet al te zeer verdiepen in het feit, welke indeling nu de juiste is, in verband met de vijf punten, in een vorig hoofdstuk genoemd. Persoonlijk bevredigt ons de indeling van Holstein-Koch het meeste, ten eerste omdat zij volgens moderne onderzoekingen is samengesteld, ten tweede omdat proeven met de pendel genomen, ongeveer dezelfde resultaten opleverden, en ten derde omdat het principe der indeling niettemin met het alleroudste, namelijk dat der Babyloniërs, overeenstemt.

Voor hen, die zich echter een juweel wensen aan te schaffen, dat astrologisch bij hen past, zouden wij nog het volgende willen opmerken.

De zaak is niet zo eenvoudig, als de warenhuizen en verkopers van amuletten willen voorstellen, n.l. dat men slechts zonder meer naar de geboorte-datum behoeft te

kijken. Immers ieder ervaren astroloog weet, dat het zonne-teken lang niet altijd dominerend is in de horoscoop. Zelfs de ascendant is niet altijd kenmerkend. Als regel zou men zich bij de keuze kunnen laten leiden door de stand van de sterkst geplaatste planeet, mits deze niet geafflicteerd is, of door het teken, dat het sterkste bezet is, wat natuurlijk zeer wel het zonne-teken of de ascendant zijn k n, maar absoluut niet noodzakelijk is.

Verder dient men er rekening mede te houden dat men edelstenen kan dragen voor tweeërlei doeleinden: als amulet en als talisman, met andere woorden, om slechte invloeden af te weren of om goede aan te trekken.

In het eerste geval zou men een steen kunnen kiezen, die onder de tegenovergestelde planeet ressorteert als de geafflicteerde. Iemand met een slecht geaspecteerde Mars zou dus een Venussteen kunnen dragen. In het tweede geval kiest men natuurlijk bij voorkeur een steen, die bij een goed geaspecteerde planeet behoort, om diens krachten nog te versterken. Ook wanneer men edelstenen als geneesmiddel draagt, moet men zich door hetzelfde principe laten leiden.

Hieronder volgen nu enige lijsten volgens astrologische indeling.

Thomas-Pavitt:

Aries: bloedsteen, diamant.

Taurus: saffier, turkoois.

Gemini: aga t, chrysopraas.

Cancer: smaragd, maansteen, parel, katoog, bergkristal.

Leo: chrysoliet, sardonyx, turmalijn, barnsteen, goudtopaas.

Virgo: karneool, jade.

Libra: opaal, koraal, lapis lazuli.

Scorpio: beryl, karbonkel, magnetiet, aquamarijn.
Sagittarius: topaas.
Capricornus: robijn, malachiet, git, zwarte onyx.
Aquarius: granaat, cyrkoon.
Pisces: amethyst.

Frank von Glahn:

Aries: amethyst, saffier.
Taurus: agaath, smaragd.
Gemini: beryl, chalcedoon, bergkristal, chrysopraas.
Cancer: smaragd, karneool, robijn.
Leo: robijn, onyx, sardonyx.
Virgo: jaspis, chrysoliet, saffier.
Libra: diamant, aquamarijn, opaal.
Scorpio: topaas.
Sagittarius: karbonkel, chrysopraas, turkoois.
Capricornus: onyx, chalcedoon, hyacinth, granaat.
Aquarius: lichtblauwe saffier, amethyst.
Pisces: lichte chrysoliet, heliotroop, jaspis.

Agrippa von Nettesheim:

Deze deelt de stenen volgens de planeten in.

Zon: goud, adular, karbonkel, chrysoliet, regenboogsteen (waarschijnlijk rijniezel), heliotroop, hyacinth, topaas, chrysopraas, robijn, zonnesteen.
Maan: zilver, maansteen, parel, kristal, beryl.
Saturnus: lood, goud, markasiet, onyx, saffier, bruine jaspis, chalcedoon, magnetiet.
Jupiter: tin, zilver, goud, hyacinth, beryl, saffier, smaragd, groene jaspis.
Mars: ijzer, diamant, magnetiet, bloedsteen, rode jaspis, amethyst.
Venus: zilver, beryl, chrysoliet, smaragd, agaath, porfier, topaas.

Mercurius: kwikzilver, tin, bismuth, smaragd, agaath, porfier, topaas.

Zoals men ziet, deelt hij een steen of metaal vaak bij twee planeten in. Misschien dat de ontdekking van de mysterie-planeten zijn moeilijkheden zou hebben onder-
vangen.

Laarsz:

Zon: goud, robijn, diamant.

Maan: zilver, maansteen, smaragd, chryso-beryl, chryso-
praas, albast, parel.

Mars: ijzer, bloedsteen, diamant, magnetiet, topaas.

Venus: koper, mosagaath, smaragd, aquamarijn, mala-
chiet, lapis lazuli, diamant.

Mercurius: kwikzilver, chryso-beryl, gele turmalijn,
agaath, hyacinth, jaspis, karneool, nefriet, spinel.

Jupiter: tin, karbonkel, turkoois, granaath, amethyst,
saffier.

Saturnus: lood, opaal, zwarte onyx, alexandriet.

De Babyloniërs huldigden hetzelfde systeem als de moderne astrologen, n.l. door de indeling van de edel-
stenen in verband te brengen met de astraal-kleuren
van de planeten. Zo ontstond de volgende lijst:

Zon: geel, goudkleur, barnsteen, hyacinth, topaas, chry-
soliet.

Maan: wit, diamant, bergkristal, opaal, beryl, paarle-
moer.

Mars: rood, robijn, bloedsteen, rode jaspis.

Mercurius: neutraal, agaath, karneool, chalcedoon, sar-
donyx.

Jupiter: blauw, amethyst, turkoois, saffier, jaspis, blauwe
diamant.

Venus: groen, smaragd, lichte saffieren.

Saturnus: zwart, git, onyx, diamant, koraal.

Ten slotte laten wij hier nog de lijsten volgen van Holstein-Koch, waarvan wij reeds opmerkten, dat zij door de logische principes, zowel als door het feit, dat zij door pendel-onderzoek gecontroleerd waren, ons het beste voorkwamen.

Zon: chryso-beryl, diamant, robijn.

Maan: smaragd, nefriet, parel, maansteen, goud-beryl.

Mars: robijn, granaat, bloedsteen.

Venus: padparadscha, hyacinth, koraal, cirkoon.

Mercurius: topaas, gele saffier, barnsteen.

Jupiter: blauwe saffier, lapis lazuli, amethyst, heliotroop.

Saturnus: aquamarijn, turkoois, blauwe spinel, zwarte onyx, rooktopaas.

Aries: robijn, zonnesteen, diamant.

Taurus: hyacinth, koraal, goudberyl, smaragd, malachiet.

Gemini: topaas, barnsteen.

Cancer: smaragd, parel, maansteen, nefriet, heliotroop.

Leo: diamant, chrysoberyl, robijn.

Virgo: gele saffier, barnsteen.

Libra: padparadscha, rooktopaas, cirkoon, aquamarijn.

Scorpio: granaat, opaal.

Sagittarius: blauwe saffier, lapis lazuli.

Capricornus: grauwe spinel, onyx, bloedsteen, granaat.

Aquarius: aquamarijn, turkoois.

Pisces: amethyst, blauwe cirkoon, rose beryl.

DIAMANT.

De diamant is de bekendste en schitterendste van alle edelstenen, en wordt in kostbaarheid slechts geëvenaard door de zuiverste exemplaren van de robijn, saffier en smaragd.

Niet voor niets gold de diamant door de eeuwen heen

als het kostbaarste bezit; niet alleen om zijn materiele waarde, maar ook om zijn magische eigenschappen.

De naam „diamant” is afgeleid van het latijnse adamas: de Onbedwingbare, omdat men geloofde, dat geen enkel metaal, zuur en zelfs vuur erop konden inwerken.

Plinius schrijft hierover: „De diamant is onbedwingbaar. Hij laat zich niet verwarmen, en zelfs wanneer men hem op een aambeeld legt en met een zware hamer tracht te verbrijzelen, zal men nog eer het aambeeld verpletteren dan de steen. Alleen met warm boksbloed of ramshoorn kan men de diamant splijten.”

In hoeverre deze uitspraak overdrachtelijk bedoeld is, weten wij niet; zeker is, dat volgens de edelsteenkundige Max Bauer er helaas al heel wat kostbare edelstenen vernietigd zijn door deze woorden letterlijk te nemen.

De diamant springt namelijk gemakkelijk (langs de z.g. breukvlakken, die met de kristalvorming samenhangen) bij voorbeeld door plotselinge afkoeling na sterke verhitting. Het kunstmatig „kloven” van diamanten is tegenwoordig zelfs een onderdeel der bewerking.

Dat de diamant door zijn hardheid meer en meer in de techniek als gebruiksmateriaal dient is algemeen bekend. Natuurlijk gebruikt men hiervoor de minderwaardige stukken, die niet onberispelijk van kleur en van „water” zijn (een benaming, die met de doorzichtigheid samen hangt) doch overigens dezelfde eigenschappen bezitten als de sierstenen.

Wat de geestelijke eigenschappen betreft, behoren deze tot de edelste die er bestaan. De engelse ziener Charubel zegt hierover:

„De diamant is heilig, is één der heiligste, ja de „heiligste van alle stenen. De diamant bezit een

„zeldzame kracht, wanneer hij in het bezit is van
„koningen, presidenten, lords, rechters, magistraten;
„enz. en in handen van gevorderde occultisten;
„maar geen officier bij leger of marine, niemand,
„die beroepshalve mensen of dieren doodt mag er
„één dragen. Ook mag men nooit een voorwerp als
„een zwaard, dolk of enig ander wapen met een
„diamant versieren.”

Astrologisch vertaald: de diamant mag alleen gedragen worden door mensen, met het teken Leo prominent in de horoscoop. Dan geeft de diamant kracht, helderheid van geest, standvastigheid in het huwelijk en geluk in de liefde. Dan beschermt hij tegen toverij, vergif en boze dromen, bezweert hij de toorn en versterkt hij de vriendschap.

Volgens Sir John Mandeville moet de diamant aan de linkerzijde van het lichaam gedragen worden omdat, zegt hij, de kracht naar het Noorden werkt, d.i. de linkerzijde van de wereld en de linkerzijde van de mens, wanneer hij met zijn gezicht naar het Oosten staat.

Verder worden als eigenschappen van de diamant nog genoemd: amulet tegen waanzin, nier- en blaassteen, en reeds in de vroegste tijden gold hij als middelaar in liefdesaangelegenheden: hij wekt niet alleen de liefde op, maar hecht zelfs verbroken banden weer aaneen. Vandaar dat in verschillende landen de verlofings- en trouwring met een diamant geprefereerd wordt boven de gladde ring, die hier te lande gebruikelijk is.

De verhalen en legenden in verband met de diamant zijn alle opgetekend in het boek van Mr. Edwin W. Streeter: *The Great Diamonds of the World*.

Mr. Streeter heeft vele jaren besteed om deze verzameling van verhalen over diamanten bijeen te brengen, te controleren en te schiften. Hij heeft alle literatuur

erover bestudeerd en in correspondentie gestaan met bijna alle hoven van Europa en Azië om bijzonderheden te verzamelen.

In hoeverre Mr. Streeter zelf aan de waarheid van deze verhalen geloof hecht, blijkt wel het beste uit zijn inleiding. Hierbij zij nog opgemerkt, dat hij een tijdgenoot was van Koningin Victoria, en er van „middel-eeuws bijgeloof” hier dus geen sprake kan zijn.

Hij vangt zijn werk aldus aan:

„Dit boek is een roman van waarheid.

„Het afgezaagde spreekwoord, dat de waarheid „vaak ongelooflijker klinkt dan de leugen, werd „nooit beter geïllustreerd dan in de volgende „hoofdstukken.

„Verscheidene voorvallen in de verdichte avonturen van „Sindbad de Zeeman” zou men als bescheiden kunnen accepteren, in vergelijking met „de geschiedenissen, die van sommige grote diamanten bekend zijn.

„Het is waar, dat bij de verhalen over zulke stenen als de Koh-i-Nûr, de Groot-Mogol, de Taj-e-Mah, de Pitt en andere beroemde juwelen ver-
„dichting is binnen geslopen tussen al het historisch „juiste. Oosterse verbeeldingskracht heeft de nood-
„lottige geschiedenis van de diamant met veel „traditionele griezeligheden opgesmukt, maar „menselijke verbeeldingskracht wordt nog over-
„troffen door de realiteit van menselijke verdorven-
„heid en menselijke ellende.

„Als symbool van macht is de diamant de talisman geweest, waarvan de invloed in het Oosten „niet altijd onderdeel voor die van de Goden in „wier tempels hij werd aanbeden. Hij heeft een „rol gespeeld in ontelbare tragedies, de motieven

„tot oorlog en roof vermeerderd en vergroot, de
„vader tegen den zoon opgezet, het lieflijke aange-
„zicht van de deugd bevlekt, het leven tot een
„vloek gemaakt, waar het een zegen had moeten
„zijn, en aan de dood nieuwe verschrikkingen toe-
„gevoegd.

„Er is geen intrigue zo laag, geen misdaad zo
„schandelijk, die niet in de geschiedenis van de
„beroemde juwelen wordt teruggevonden en geen
„slachting van de moedige, geen opoffering van
„de onschuldige hebben de rode voetsporen van
„oorlogzuchtige veroveraars met dieper lijnen van
„onbetrouwbaarheid gemerkt dan men gevonden
„heeft in Oosterse oorlogen, die werden onder-
„nomen om kostbare stenen en juwelen te ver-
„overen.

„Te zelfder tijd moet men niet vergeten dat het
„aangenamer contrast van de slaaf, die zijn vrij-
„heid herwon, de vorst, die de ernstige tegenstand
„van het lot met waardigheid accepteerde, de ge-
„duldige onderzoeker die beloond werd, en de
„glimpen van vrouwelijkheid „die meer waard is
„dan diamanten en robijnen“, nu en dan te voor-
„schijn treden te midden van de nevel van wrede
„intrigues en bloedige oorlogen, die de verhalen
„van zovele beroemde stenen aankleven.

„Wij kunnen slechts betreuren, dat deze zonne-
„stralen niet meerdere zijn.

„Het is, alsof de diamant, zelfs in zijn geschie-
„denis, een donkere achtergrond van node had om
„de wonderbaarlijke, fascinerende schittering beter
„te doen uitkomen.”

Ook Francis Stopford, die als zuiver wetenschappelijk
bestudeerder van edelstenen altijd zeer sceptisch tegen-

over occulte invloeden had gestaan, schrijft in zijn: „The Romance of the Jewel”: „Het gaat niet aan, al deze verhalen zonder meer als nonsens terzijde te schuiven. Daartoe zijn de meeste te goed gedocumenteerd.”

Verder deelt hij mede, hoe hij eens het voorrecht genoot de Great Star of Africa (het grootste gedeelte van de Cullinan-diamant) in de hand te houden en bij die gelegenheid een allerzonderlingste gewaarwording kreeg, die hem machteloos en leeg maakte als onder de invloed van een narcoticum. Hij kreeg het gevoel, alsof hij urenlang stil zou kunnen zitten en in de diepte van het juweel staren, totdat hij een visioen zou krijgen. Ook vertelt hij hoe het verhaal over den Engelsman, die een steen uit het voorhoofd van een Boeddha-beeld had gestolen (men kan deze geschiedenis ook vinden in: Dr. P. H. Ritter Jr.: De Legende van het Juweel) een meer dan gewone indruk op hem maakte.

Daar het ondoenlijk is alle legenden over diamanten in dit kort bestek weer te geven, en men die van de bekendste diamanten in bijna ieder boek over juwelen aantreft, willen wij slechts refereren aan enige minder bekende, die echter ten nauwste samenhangen met de geschiedenis van Nederland en de Nederlandse koloniën.

Zo spreekt Mr. Streeter o.a. van de Matan, een diamant, die in 1787 op Borneo gevonden werd en in bezit kwam van den Sultan van Bantam.

De steen, die behalve dat hij buitengewoon mooi en groot was, volgens de bevolking van Borneo ook genezende kracht bezat, wekte de begeerte op van den gouverneur van Batavia, die hem tegen een enorm bedrag wilde kopen, maar de eigenaar wilde er geen afstand van doen. Er werd zelfs beweerd, dat zij, die de steen aanschouwd hadden, slechts een copie hadden gezien, en dat het origineel nooit aan vreemdelingen werd vertoond.

Overigens scheen men in die dagen aan goede stenen geen gebrek te hebben. Sir Stanford Raffles schrijft ten minste, dat er slechts weinig hoven in Europa waren, die er zich op konden beroemen een diamant-verzameling te bezitten, als er door de Hollandse dames in Batavia dagelijks gedragen werd.

Een andere steen, die onze belangstelling waard is, en in het boek van Streeter voorkomt, is „The Holland”.

Hij schrijft hierover: „De kroonjuwelen van Nederland zijn van tijd tot tijd aangevuld, beide door verovering en aankoop. Borneo en de andere eilanden van Oost-Indië schijnen de schatkamer van den Haag aanmerkelijk verrijkt te hebben. Waarschijnlijk is de steen, die door Murray (een befaamde edelsteen-kenner) als „The Holland” wordt gememoreerd, een herinnering uit de glorierijke dagen van Admiraal Tromp, of een schatting (tribute) van de donkere onderdanen, waarover Holland in de Maleise Archipel nog regeert. Het enige, wat wij over deze steen bij Murray aangetekend vinden is, dat hij kegelvormig is, zes en dertig karaat weegt en £ 10.368.—.—. waard is.”

De geschiedenissen, die aan diamanten verbonden zijn, zijn, zoals wij reeds opmerkten, niet altijd gelukkig. Roof, moord, ziekte, gevangenschap, noodlottige ongelukken en mysterieuze sterfgevallen spelen er vaak een hoofdrol in. Overbekend is het tragische lot van de bezitters van de Kôh-i-Nûr, de Hope-diamant, de Braganza en de Groot-Mogol.

Alleen wanneer er aan de geschiedenis van de steen geen bloed kleeft, schijnt hij slechts voorspoed te brengen; de diamant, die door oneerlijke manipulaties, roof of moord is verkregen, zal zijn eigenaar, ook wanneer deze zelf daar geen deel aan had, altijd ongeluk brengen, volgens Sir John Mandeville.

Maar wanneer hij rein is, is hij een onschatbaar bezit

en waarborgt voorspoed en geluk. Thans nog worden in Indië kleine diamanten in een witte doek boven het hoofd van een kind gehouden, wanneer het gedoopt wordt.

De Romeinen droegen een diamant links op de huid om moed en overwinning te verkrijgen, en in fijn staal gevat, als middel tegen besmettelijke ziekten.

Ook droeg men vroeger diamanten in de oren als bescherming tegen boze inblazingen. Van al deze eigenschappen spreekt ook Jacob van Maerlant in „Der Naturen Bloeme”. Echter noemt hij de zeilsteen of magnetiet ook een diamant-soort, wat niet meer overeen stemt met de huidige kennis der mineralen.

Misschien is het niet ondienstig, hier op te merken, dat „brilliant” geen bepaalde steen-soort is, wat veel mensen, zelfs juweliers, schijnen te denken, maar een slijpvorm, n.l. met glad spiegelend bovenvlak en meestal puntig naar beneden. Natuurlijk dragen vorm, slijpsel en zetting veel bij tot de schoonheid van de steen, doch de magische invloed van de ongeslepen steen is even groot, zo niet groter, dan die van de geslepen.

ROBIJN

De steen, die in kostbaarheid op de diamant volgt en deze soms zelfs overtreft, is ongetwijfeld de robijn. Wat de stoffelijke eigenschappen betreft, heeft de robijn zelfs op de diamant voor, dat hij beter tegen vuur bestand is, al is hij niet zo geheel onaantastbaar, als men in de Oudheid meende. Men kan n.l. synthetische robijnen vormen door vele kleine stukjes te samen te smelten. De oude Alchymisten kenden dit kunstje reeds; het vermoeden, dat men dit met diamanten ook zou kunnen doen, heeft de Alchymist Textonius echter het leven gekost. De diamanten verdwenen n.l. spoorloos in de smeltoven, en keizer Rudolf II liet hem ophangen, omdat

hij meende, dat Textonius de kostbare stenen gestolen had.

Te allen tijde heeft de robijn gegolden als symbool van hartstocht, kracht en overwinning en als amulet tegen vergiften, zorgen, en boze geesten, terwijl hij tevens de reputatie heeft gebroken harten en verbroken vriendschapsbanden te kunnen helen.

De astroloog zoekt hier dadelijk verband met Mars. Gewoonlijk wordt de robijn dan ook onder het teken Aries gerangschikt, behalve daar waar de edelgranaat of karbonkel zijn plaats inneemt, hoewel wij persoonlijk deze laatste steen, met het oog op de kleur en de eigenschappen, liever bij het teken Scorpio zouden willen onderbrengen.

Niet altijd worden aan de robijn goede eigenschappen toegeschreven: in vampiergeschiedenissen speelt hij b.v. een niet altijd even fraaie rol.

Hier voelt men dadelijk het verband van de kleur van de steen met die van het bloed.

De beroemde „Eier-robijn” van Parma heeft tijdens de manipulaties van de Borgia's menig tragische rol gespeeld.

Doch in het algemeen wordt de invloed van de robijn een gunstige geacht.

Sir John Mandeville zegt: „De eigenaar van een robijn kan verzekerd zijn van een vreedzaam leven. Noch zijn land, noch zijn eigendom zullen ooit enig gevaar lopen, en de steen zal zijn huis, zijn boom- en wijngaard beschermen tegen stormen”.

Ook deze steen moet men aan de linkerzijde dragen.

Reeds in het Oude Testament worden de kostbaarheid en de goede eigenschappen van de robijn geroemd en in de Oosterse landen wordt hij nog steeds hoger gesteld dan de diamant.

De Hindoes deelden de robijnen zelfs in in vijf kasten,

wel een bewijs, dat zij tevens een nauwkeurige kennis van de juiste waarde van de steen hadden.

Ook in de geneeskunde speelde de robijn een grote rol. Een tot poeder gewreven robijn gold als een uitstekend middel tegen maag-ziekten. Voorwaar een kostbare remedie!

Ook water, waarin een tijdlang een robijn gelegen heeft, gold als een geneesmiddel en zelfs als een verjongingsmedicijn.

Ook geloofde men, dat het dof worden of verbleken van de steen een zekere voorbode was van onheil: zij het ziekte, dood of ontrouw.

In de tegenwoordige tijd, waar het Reichenbachse od weer in het middelpunt van de belangstelling staat, en de stralings-theorieën der kristallen door geleerden als Ehrenfried Pfeiffer, Lakhowsky en anderen wetenschappelijk zijn onderzocht, laat dit verschijnsel zich wel verklaren.

Ieder, die zelf edelstenen bezit, ook de minder kostbare soorten, weet, dat de stenen alle min of meer hun glans verliezen, wanneer ze een tijdlang niet gedragen worden en weer opleven als men ze geregeld weer in aanraking brengt met de menselijke huid.

Parels, die deze uitstraling te lang hebben moeten ontberen, kunnen zelfs sterven, wat bij Museum-schatten gebleken is.

Ook over de robijn zijn in de historie der edelstenen legenden bewaard gebleven.

Wij herinneren hier o.a. aan de steen, die door Hildegard van Holland aan de Abdij van Egmond werd geschonken, en, na door een Monnik gestolen te zijn, aan het einde van een reeks van noodlottige avonturen op de bodem der zee belandde.

En verder de beroemde robijn van de Zwarte Prins, die, na menig Engels vorst het leven te hebben gered,

nog steeds deel uitmaakt van de Engelse kroonjuwelen.

De robijn wordt bij voorkeur in roos- of in tafelvorm geslepen. De kleur varieert van het lichtste rose tot het warmste karmijnrood. Donkere stenen, de z.g. duivenbloed-kleurige, zijn het kostbaarste.

Kleine en troebele stukken worden gesynthetiseerd of voor technische doeleinden gebruikt.

SMARAGD

De smaragd is een steen waarover inderdaad geen kwaad is te vertellen. De invloed, die er van uit gaat geldt, zonder uitzondering, als gunstig, evenals de kleur, groen, altijd als die der hoop en goedheid heeft gegolden. Het is tevens de kleur die in de natuur overheerst, en als het beste werd bevonden voor ogen- en gemoedsrust.

Reeds de oude Egyptenaren vervaardigden bij voorkeur amuletten van groene steen, hoewel het niet waarschijnlijk is, dat alle stenen die zij smaragden noemden, dit inderdaad ook waren.

Men noemde ook andere groene stenen, zoals jade, chrysopraas, chrysoberyl, jaspis, groene turmalijn en turkooizen vaak smaragden of esmeralden.

Echte smaragd werd in de oudheid voordat Zuid-Amerika was ontdekt, slechts hoogst zelden gevonden. De Grieken en Romeinen leerden de smaragd het eerst kennen in Egypte. De mijnen, waaruit de Egyptenaren, speciaal ten tijde van Cleopatra, hun schatten opgroeven, zijn geheel uitgeput teruggevonden.

Waar wij echter in de moderne edelsteen-kunde ook vóór alles de nadruk op de kleur leggen, kunnen wij de goede eigenschappen, die de Ouden aan groene stenen in het algemeen toeschreven, ook rustig op de echte smaragd overdragen.

In de eerste plaats geldt de smaragd dan als geboorte-

steen. Al of niet met de beeltenis van Isis, de Al-moeder, of met een scarabeus gegraveerd, placht hij de geboorten te verlichten en boze invloeden van de jong-geborenen af te wenden.

Astrologisch ziet men hier dadelijk verband met het teken Cancer en de maan.

Het is echter ook de steen van harmonie, vriendschap, eerlijkheid en trouw, reden waarom sommige astrologen deze steen liever toekennen aan Venus en Taurus, het teken waarin de maan trouwens verhoogd is.

Ook onder de Mohammedanen geldt de smaragd als gelukaanbrengend, omdat groen de kleur is van de profeet.

Als amulet tegen de boze blik, vallende ziekte, krampen en oogziekten werd deze steen altijd zeer geroemd. In het laatste geval zouden zowel de steen zelf, als het water, waarin de steen enige tijd gelegen heeft, van kracht zijn. Paracelsus zegt, dat de smaragd het water groen kleurt; dit kan slechts bedoeld zijn als optisch verschijnsel, want als men de steen eruit haalt blijft het water helder.

De groene kleur van deze beryl-soort schreef men lange tijd toe aan het koperoxyde-gehalte, doch daar dit gehalte voor zeer licht gekleurde en voor zeer donkere stenen nagenoeg hetzelfde is, kan dit alleen niet de oorzaak zijn. Waarschijnlijker is de theorie, dat de steen een soort organische kleurstof bevat, zoals het zeewater het plankton, of de plant het chlorophyl, vooral daar de kleur niet constant is, en bij verhitting b.v. geheel kan verdwijnen.

Deze kleur-wisseling bezorgde de steen, evenals vele andere edelstenen die niet constant van kleur zijn, de reputatie, dat hij gezondheid en eerlijkheid op de proef kon stellen. Aan een verklaring voor dit verschijnsel memoreerden wij reeds bij de robijn.

Bij de Grieken was de smaragd aan Venus gewijd, daar hij de kleur heeft van de lente, de terugkeer van de groene zomer. De vroeg-christelijke kerk maakte dit tot een symbool van de wederopstanding. Vandaar dat vele avondmaals-kelken uit smaragd werden gesneden.

Daar de beryl-aard van de smaragd zich buitengewoon goed leent voor graveren, is het grootste gedeelte van de stenen, die zich in de Oosterse schatkisten bevinden, gegraveerd of geciseleerd.

Hoe warmer, fluwelig-groen, de kleur is, hoe kostbaarder de steen, maar werkelijk onberispelijke smaragden zijn zeer zeldzaam. Men zegt, dat zij in mijnen „groeien” en dat zij, die het dichtst bij de zon zijn, de mooiste kleur hebben. Wanneer zij pas uit de mijnen komen, zijn zij zeer breekbaar, later worden zij hard, en verschillen dan in hardheid slechts weinig van diamanten en robijnen.

De oude Peruanen moeten een zeldzame collectie smaragden bezeten hebben, maar door de zorgeloosheid van de plunderende Spaansche veroveraars zijn de meeste verloren gegaan. De mooiste exemplaren heetten uit een mijn te komen, die door een draak werd bewaakt, en nog heden ten dage geloven de Peruanen, dat deze mijn bestaat, maar dat het geheim van haar schatten bewaard wordt om de schendende hand van de blanke af te weren.

Ook bij Jacob van Maerlant kan men lezen, dat de smaragd-mijnen worden bewaakt door de Vogelgriep en de Cyclopien.

De smaragd wordt gewoonlijk in tafelvorm geslepen. Is hij rosetvormig, dan is dit meestal gedaan om kleurfouten te verbergen, evenals wanneer hij in een „kas” gezet wordt.

Een speciale eigenschap van de smaragd zou nog zijn, dat hij tegen slangengif behoedt.

Een oude overlevering zegt, dat een vergiftige slang de aanblik van een smaragd niet verdragen kan. Een arabisch juwelen-koopman nam de proef met een vurige jonge adder, die op de aanblik van de steen krachteloos, als uitgeput, in elkaar kromp.

SAFFIER

Deze „blauwe broeder” van de robijn komt voor in alle tinten, die de hemel vertoont, variërende van helderwit via fletsblauw en blauwgroen naar diep donkerblauw. De witte saffier wordt vaak ondergeschoven voor diamant, hoewel het wit van de saffier veel „kouder” is dan dat van de diamant.

Reeds in de allervroegste oudheid komt de naam saffier voor, hoewel het niet onmogelijk is, dat men de tegenwoordige lapis-lazuli ook met die naam aanduidde. De beroemde verfstof ultramarijn werd vervaardigd van tot poeder gewreven lapis lazuli en dan ook vaak saffierblauw genoemd.

Hoewel niet zo absoluut gelukaanbrengend als de smaragd, (er zijn in de geschiedenis van de edelstenen ook onheilbrengende saffieren bekend) geldt hij toch in het algemeen als een gunstige steen, die de etherische krachten van het licht tot zich trekt, met de hemel sympathiseert en heilig maakt.

De katholieke kerk heeft deze steen dan ook, evenals de amethyst (beide vallen astrologisch onder Jupiter) geadopteerd voor haar kerkvorsten.

De Boeddhisten noemen hem „de steen der waarheid”, een steen van ziele-vrede en vriendschap.

Ook de saffier zou door verandering van kleur naderend onheil, ontrouw, vergiftiging en ziekten voorspellen. Daar hij de verbeeldingskracht bevordert, geldt hij ook als meditatie-steen voor Yogi's en adepten, van wie hij tevens de helende en genezende krachten ver-

sterkt. Als amulet beschermt hij tegen verkeerde occulte invloeden (zwarte magie) bij sensitieven en media, en tevens tegen valse vrienden, hartziekten, koorts, en, volgens Jacob van Maerlant, tegen „voorhoofdzweren”.

De vrouw van Keizer Karel de Grote bezat een talisman, die bestond uit twee ongeslepen saffieren en een stukje van het heilige kruis, die vervaardigd was door een magiër uit het gevolg van Haroen-al Raschid.

Deze talisman was gemaakt om haar de trouw van haar echtgenoot te verzekeren, en deze werkte zó doelmatig, dat zijn liefde zelfs na haar overlijden voortduurde. Hij wilde het lichaam, dat de talisman nog aan had, niet laten begraven, zelfs niet, toen het reeds in ontbinding verkeerde en hij stemde eerst toe in de begrafenis toen Karel's biechtvader, die het geheim van de talisman kende, deze van het lichaam had verwijderd.

De biechtvader behield de talisman en werd door Karel zeer hoog vereerd en benoemd tot aartsbisschop van Mainz en rijkskanselier des lands.

Karel de Grote kreeg het kleinood terug, toen hij op zijn sterfbed lag in hevige stervensnood. Toen hem de talisman werd omgehangen kon hij rustig sterven.

Echte, feilloze saffieren zijn zeldzaam en kostbaar, vooral de Oosterse met de diep-korenblauwe kleur. Zij worden gewoonlijk in tafelvorm geslepen, en een enkele keer als roset.

Sommige soorten, de z.g. ster-saffieren, vestigen, door een speciale lichtbreking, de indruk, dat er een ster binnenin is geslepen: in dit geval past men het bolvormige slijpsel, het z.g. „en cabochon” toe.

AMETHYST

De amethyst behoort tot de weinige stenen, waarvan blijkbaar onomstotelijk vast staat, dat hij onder een

bepaald teken van de zodiac behoort, n.l. *Pisces*. Een enkele maal vindt men hem onder *Virgo*, maar daar is dan waarschijnlijk het principe toegepast, dat men, om de nadelen van een teken te onderscheppen, de voordelen van het tegenoverliggende teken moet trachten te vergroten.

De naam amethyst is afgeleid van het griekse „amethystos”, hetwelk betekent: dronkenschap verhinderend. Dit schijnt dus een euvel te zijn waaraan de Vissen van alle eeuwen hebben mank gegaan!

Volgens de griekse legende is de naam afkomstig van de nimf Amethyst, die, door de goedheid van de Godin Diana, in een steen werd veranderd, toen Dyonyosos, van een van zijn beruchte drinkgelagen terugkerend, gezworen had, de eerste voor de beste die hij op zijn weg zou ontmoeten, te vernietigen. Toevallig viel de nimf dit lot ten deel. In haar doodsangst bad zij tot Godin Diana, en deze veranderde het meisje in een steen. Ontroerd door dit feit, goot Dyonyosos toen een beker wijn uit over het stenen beeld, en zo ontstond, volgens de sage, de paarsblauwe kleur van de amethyst.

Er zijn twee soorten amethyst, n.l. het kwarts, dat ondoorschijnend is en gemarmerd; en de corundum (dus verwant aan de robijn en de saffier) die doorschijnend is en gelijkmatig van kleur behoort te zijn, zij het ook dat deze mag variëren van het lichtste lila tot het fluwelig-donkerste paars.

Behalve de genoemde eigenschap in verband met dronkenschap schrijft men de steen nog toe die van zielereinhoud, kuisheid en concentratie. Op grond van deze invloeden rangschikt men de steen, na de ontdekking der mysterieplaneten, ook wel onder *Neptunus*.

Als Jupiter-onderhorige werd hij, evenals de saffier, door de Katholieke Kerk voor religieuze doeleinden geadopteerd.

Verder geldt de amethyst als amulet tegen vergif, ongedierte, verwondingen, hallucinaties en kleurenblindheid. Hyronimus zegt zelfs, dat de adelaars een amethyst in hun nest leggen om hun jongen tegen vergiftige slangen te behoeden.

De artsen der Middeleeuwen droegen bij voorkeur een ring met een amethyst aan de middelvinger (de Jupitervinger) van de linkerhand, waarmee zij ook hun zalven pleegden aan te roeren.

In de pendel-magie wordt ook aan deze doktersring gerefereerd. De artsen zouden deze ring speciaal dragen, om de middelvinger, die neutraal is, om te polariseren tot een actieve. De ompolariserende werking van een ring is trouwens met de pendel gemakkelijk aan te tonen, en „magische cirkels” zijn niet zo onmogelijk als de meeste sceptici wel denken.

Het is dan ook wel waarschijnlijk, dat het dragen van alle ringvormige sieraden als ringen, armbanden, oorringen en gordels oorspronkelijk hierop gebaseerd is. Aanvankelijk schonk men elkander dan ook slechts sieraden om de beminde of vereerde persoon tegen boze invloeden te beschermen. Eerst veel later werd het uiterlijk en de kostbaarheid van de sieraden zó belangrijk, dat de oorspronkelijke beteekenis geheel op de achtergrond raakte.

Slechts weinig schenkers van verlovings- en trouwringen zullen zich tegenwoordig bewust zijn van de occulte betekenis van hun gift.

De amethyst behoort met de topaas en de turkoois tot de stenen, waarbij men, meer nog dan bij alle andere, op moet passen dat geen valse worden ondergeschoven.

Er zijn twee soorten van doorschijnende amethyst, waarvan alleen de zogenaamde Oosterse een dag- zowel als een avondsteen is, d.w.z. dat hij ook bij kunstlicht zijn oorspronkelijke kleur behoudt. De andere, die o.a. in

de Oeral wordt gevonden, wordt bij kunstlicht vaalgrijs. De magische werking van beide is echter dezelfde.

In de Middeleeuwen gebruikte men een amethyst om, over de slapen gewreven, hoofdpijn en slapeloosheid te verdrijven.

Water, waarin enige tijd een amethyst had gelegen, was destijds een bekend schoonheidsmiddel.

Deze geneeskracht laat zich thans uit de theorie der ultra-violette stralen wel verklaren.

TOPAAS

De topaas is de bekendste der geel-gekleurde stenen, ofschoon de kleur varieert van het lichtste geel via rose-rood naar donkerbruin. Het slijpen van topazen is moeilijker dan van de meeste andere stenen, omdat zij maar op één wijze te splijten zijn, wil hun schittering op zijn voordeligst uitkomen, en dit is juist niet langs het natuurlijke breukvlak, zodat voorzichtigheid hier geboden is.

De topaas is sterk electrisch. Wanneer men hem even wrijft, trekt hij papiersnippers aan en behoudt deze eigenschap ongeveer 30 uur, als hij langzaam verwarmd wordt. Ook bij naderend onweer wordt de steen electrisch en heeft dan vaak een heel eigenaardige uitwerking op den drager. Deze wordt onrustig en nerveus, en soms treden verschijnselen van helderziendheid op.

Er bestaan ook kleurloze topazen. De beroemde Braganza diamant uit de portugese kroonjuwelen is waarschijnlijk zo'n topaas, zij het ook van buitengewone schoonheid, zodat de waarde indertijd op 300 millioen pond sterling werd geschat. Ook bestaan er blauwe en blauw-groene topazen, die soms als saffier of aquamarijn worden ondergeschoven. Rose topazen zijn dikwijls door sterke verhitting verkregen gele specimen.

Als eigenschappen van de topaas gelden alle, die in

de astrologie aan Mercurius worden toegeschreven: versterking en verscherping van het verstand, bevordering van de welsprekendheid en veelzijdigheid, tevens geldt hij als een amulet tegen asthma, longziekten, inwendige verbloedingen en zenuwstoornissen.

Volgens Jacob van Maerlant is de steen zó koud, dat zij een brandend vat kan blussen. Ook de toorn zou hij stillen, en het innerlijk zuiveren van onreine gedachten.

TURKOOIS

De kleur van de turkoois varieert van hemelsblauw tot blauwgroen; van sommige soorten is de kleur niet standvastig. Tengevolge van ziekte, maar ook door de invloed van het zonlicht, kan de mooie hemelsblauwe kleur veranderen in vaal-groen.

De turkoois heeft altijd gegolden als een speciaal amulet voor ruiters en paard. In het Oosten hangt men de paarden vaak snoeren van deze steensoort om, ten einde hun voet vaster te maken op de gevaarlijke, smalle bergpaden.

Ook weert de steen de boze blik af, en geeft hij gezondheid en rijkdom (vooral bij een goede Jupiter-stand) zodat men ook kinderen vaak snoeren turkooizen omhangt. De lichtblauwe kralen, die ook hier door kleine kinderen worden gedragen, zijn meestal niet echt, maar houden toch verband met deze oorspronkelijke betekenis als amulet.

Het is tevens de steen van jeugd, sympathie, en zielevrede en wordt daarom door de astrologen aan Venus toegeschreven, hoewel hij ook eigenschappen bezit, die aansluiten bij Jupiter, zoals deze in Sagittarius werkt.

De naam turkoois kreeg de steen waarschijnlijk omdat hij via Turkije uit Perzië naar het Westen kwam. Pavitt vertelt, dat iemand uit de tegenwoordige tijd een turkoois bezat die tweemaal zijn kleur verloor. Beide

keren ontsnapte hij ternauwernood aan levensgevaar. Tijdens ziekten behield de steen echter zijn normale kleur.

Boeötius de Boot vertelt, hoe hij een turkoois bezat, die zijn kleur verloor, kort voor dat zijn paard van een hoogte van tien voet naar beneden viel zonder enig letsel te bekomen; de steen echter spleet in tweeën.

OPAAL

Als er één steen is, die de naam heeft ongeluk aan te brengen, dan is het zeker wel de opaal. Toch is dit niet geheel gemotiveerd. Bij onderzoek is gebleken dat de opaal zelfs heel gunstige invloed kan uitoefenen, mits de horoscoop van de drager met de eigenschappen sympathiseert. Als verlovingsgeschenk geldt de opaal echter als absoluut ongeschikt, omdat hij de drager van de steen aan vreemde sympathiën bloot stelt en dus ontrouw in de hand werkt.

Er is een verhaal bekend van een ring met een opaal, die door een welgestelde dame aan een arm meisje werd geschonken, omdat hij haar nog niets dan ongeluk had gebracht. Het meisje echter kwam na het bezit van de ring tot eer en aanzien.

Ook schrijft men de opaal voorspellende eigenschappen toe. In het boek Anna von Geierstein van Sir Walter Scott is sprake van een opaal, wiens schittering gelijke tred hield met de gemoedsaandoeningen van de draagster, terwijl de steen tevens een mysterieuze rol speelt, waardoor uiteindelijk zowel steen als draagster spoorloos verdwijnen.

Ook in andere vampiergeschiedenissen speelt de opaal een rol. Men vergelijkt dan vaak de rode gloed, die in de steen schittert, met het bloed dat door de aderen stroomt.

De kleur van de opaal is melkwit, waarin alle kleuren

van de regenboog gloeien met meestal de kleur groen dominerend.

De z.g. vuur-opalen zijn zwart met regenboog-kleuren, terwijl de harlekijn-opaal deze tinten in vrijwel gelijkmatige vierkantjes, kaleidoscopisch gerangschikt, vertoont.

De opaal wordt nooit met facetten maar altijd en cabochon of vlak geslepen.

LAPIS LAZULI

Deze donkerblauwe steen met goud (ijzerpiriet) doorspikkeld is er één van vriendschap en harmonie en wordt astrologisch gewoonlijk onder Jupiter of Venus gerangschikt; bij voorkeur de laatste, omdat hij ook tegen stofelijke armoede zou behoeden en melancholie en slapeloosheid verdrijven.

Bij de oude Egyptenaren speelde lapis lazuli een grote rol. Bij mummies wordt de steen in de vorm van ogen, harten of scerabeën aangetroffen, terwijl ook veel andere amuletten van deze steensoort werden vervaardigd.

Het latere christendom heeft de lapis lazuli aan de Maagd Maria gewijd.

Een ketting van deze steen inspireert tot moed bij verlegen mensen, geneest depressie en melancholie, versterkt liefde en vriendschap, verzekert succes in liefdesaangelegenheden en is een amulet tegen apoplexie, epilepsie, huid- en bloedziekten.

De steen is ondoorzichtig en wordt nooit met facetten geslepen, maar gewoonlijk in de vorm van kralen of platte stukken verwerkt. Tot poeder gewreven lapis lazuli vormde vroeger vaak de grondstof voor de kleur ultra-marijn, een verfstof, die graag door de schilders der oudheid werd gebezigd.

MAANSTEEN

De maansteen is een veldspaat, waarvan de kleur

gelijkt op het licht van de maan, dus melkachtig blauwwit.

De Romeinen beweerden, dat in de echte maansteen een afbeelding van de maan voorkwam, die toenam en afnam in gelijke tred met dit hemellichaam zelf. Ook Paus Leo X bezat een ring met een maansteen, wiens glans verband hield met de fazen van de maan.

In Indië gelooft men, dat de beste soort aanspoelt, als zon en maan in harmonisch aspect staan, terwijl de allermooiste slechts éénmaal in de een en twintig jaar (drie perioden van het maangetal 7) voorkomen.

De Ouden noemden deze steen reeds seleniet. Camilius Leonardus zegt, dat de invloed van de maansteen gunstig is voor gelieven, wanneer de maan wast, maar met afnemende maan geeft hij slechts profetische gaven aan de drager. Ook wanneer de steen in de mond genomen wordt zou hij de juiste beslissing aangeven in twijfelachtige gevallen: als de beslissing goed is onthoudt men deze ook, is zij verkeerd, dan vergeet men haar (astrologisch verband met het geheugen, dat onder Cancer valt).

Verder beschermt hij de reiziger te land en ter zee, geeft inspiratie en succes in de liefde en beschermt tegen waterzucht en waanzin.

De maansteen wordt altijd en cabochon geslepen en bij voorkeur à jour gezet.

GRANAAT

Deze donkerrode steen, die vroeger veel gedragen werd, maar door een ongunstige wijze van slijpen en zetten uit de mode raakte, zou volgens Serapion tegen zonne-blindheid behoeden. Verder heet hij onreine gedachten te verdrijven, te beschermen tegen bliksem, pest, huidziekten en diabolische invloeden. Bij moedeloosheid geeft hij energie en doorzettingsvermogen, en in geval

van een ongelukkige liefde doet hij de „aanhouder winnen”.

In Italië draagt men weduwe-kettingen van granaten, omdat deze steen troost brengt in het ongeluk. Astrologisch vinden wij hier verband met het teken Scorpio.

De granaat wordt meestal met facetten geslepen. Wanneer men daarbij rekening houdt met het feit dat de lichtbreking de warme, donkerrode kleur, niet in zwart verandert, kan het een steen van zeldzame schoonheid zijn, die zeker waard is, om weer als siersteen in genade te worden aangenomen.

BERGKRISTAL

Het bergkristal is meestal kleurloos en doorzichtig. Het kan echter ook enigszins gekleurd zijn, en de veelkleurige stenen, die bekend zijn onder de naam Rijnkiesel, zijn ook een specimen van bergkristal. De steen bezit een positieve en een negatieve pool maar is geen geleider, zodat hij geen ijzer aantrekt. Wel wordt het bergkristal om deze reden veel gebruikt als concentratie- of fixeersteen, omdat het met de Alziel in verbinding zou staan.

In Schotland worden vaak kristallen kogels in water gelegd, om met dit water ziekten bij mensen en vee te bestrijden. Omgehangen beschermt het tegen de boze blik. Een halsketting van geslepen bergkristal maakt een schitterende, hoewel enigszins koude indruk.

TURMALIJN

De turmalijn is een doorzichtige steen, die nagenoeg in alle kleuren voorkomt, en dan ook vaak in alle tinten samengevoegd als halsketting of armband gedragen wordt. Wanneer men een turmalijn met zijde wrijft wordt hij, evenals de topaas, electrisch.

De steen geldt als symbool van wetenschap, inspira-

tie, en welsprekendheid en is dus bij uitstek geschikt voor literatoren, schrijvers, leraars en geleerden (alle Gemini-beroepen).

Ook zou hij kalmerend werken bij hypernerveuze mensen en concentratieve krachten verlenen.

KARNEOOL

De naam zegt reeds, dat de steen vleeskleurig is; de tint varieert echter van wit, via lichtrose en oranje naar donkerbruin (heet dan gewoonlijk echter sarder).

Hij behoort, evenals de agaath en de jaspis, tot de chaledonen, is halfdoorschijnend of ondoorschijnend.

De donkere stenen worden ook wel oude of mannelijke genoemd, en de lichte jonge of vrouwelijke.

De Schamanen-priesters legden een karneool in de linker okselholte om de uitzending van het astraallichaam te vergemakkelijken.

De karneool beschermt, volgens Albertus Magnus, tegen ongevallen en vergiften, bevrijdt de ziel van zwaarmoedigheid, verdrijft toorn en vrees. Volgens Mohammed bevordert hij de weldadigheidszin,

Verder maakt hij traag bloed frisch en levendig, stilt daarentegen bloedingen, regelt de menstruatie, behoedt voor schrikbeelden in de slaap, en voorkomt ontstekingen aan tandvlees en ogen en versterkt het hart.

JASPIS

De jaspis is een groene chaledoon-soort; rood gespikkeld heet hij heliotroop, astrologisch rangschikt men hem onder Virgo, omdat de rode spikkels de bloeddruppels aan de voet van het kruis zouden symboliseren, en de steen overigens onder Mercurius (de heer van Virgo) valt. Men treft in de Oud-Christelijke astrologie vaak aan, dat mystieke symbolen die betrekking hebben

op het lijden van Christus, onder het teken van de Maagd worden ondergebracht.

De inboorlingen van Indië plaatsen de steen op wonden, nadat zij hem in koud water hebben gedoopt. Ook deze handelwijze kunnen we ons thans verklaren, daar ijzer-oxyd (de rode spikkels) geldt als een actieve en effectieve bloedstelper. De Gnostieken droegen jaspis om het leven te verlengen. Tevens zou de steen behoeden tegen maagziekten, ingewandskwalen, blaassteen, schorpioen-steken en ongedierte.

Athleten droegen hem in de oudheid om succes in het spel te hebben en in de middel-eeuwen gebruikte men jaspis in het landbouwbedrijf om het gewas en het vee te doen gedijen.

Thomas Boyle (1675) schrijft jaspis voor tegen neusbloedingen en aambeien. Op de plexis solaris gedragen geneest hij maagpijn, bloedingen en ingewandziekten.

Het is een ondoorzichtige steen die vlak geslepen wordt. Men draagt hem ook, al of niet gegraveerd, in zegelringen.

ONYX

De onyx komt voor in zwart of zwart-en-wit gestreept en als zodanig is de laatste zeer geschikt voor het snijden van kameën. In poedervorm ingenomen heet de steen etterende wonden te genezen, alsmede hartzwakte en storingen van de bloedsomloop. De zwarte onyx stemt droefgeestig. Volgens Jacob van Maerlant bevordert hij zelfs oorlog en boosheid, tenzij men hem samen met een sarder draagt.

In Indië maakt men wel rozenkransen van onyx, omdat hij de passie verdrijft en inspiratie en concentratie bevordert.

's Nachts verjaagt hij demonen en visioenen, overdag melancholie en armoede, mits onder bescherming van een

goed-geaspecteerde Saturnus, onder welke planeet de steen ressorteert.

Ook deze steen wordt gewoonlijk in zegelringen gedragen, alsook voor rouw-doeleinden gebruikt.

AGAAT

De agaat komt voor in alle kleuren behalve blauw. Bekend zijn de witte agaat (die vaak verward wordt met de maansteen), de groene- of mos-agaat, de streep-agaat (wit, via rose en oranje naar bruin in scherp afstekende lagen) en de gewolkte chalcedoon.

Plinius kent veel agaat-variëteiten. O.a. de koraal-agaat van Kreta, die de Heilige werd genoemd, omdat hij tegen spinnen en schorpioen-beten zou helpen. De groene is goed tegen oogziekten. In Perzië zegt men, dat hij behoedt tegen storm en bliksem. De rood-gele variëteit, de z.g. leeuw-kleurige, maakt onoverwinnelijk en was zeer gezocht door de gladiatoren.

In de mond genomen verdrijft hij dorst op lange woestijnreizen. Volgens de Heilige Hildegard von Bingen maakt hij dieven onschadelijk als hij 's avonds in kruisvorm door het huis wordt gedragen.

Verder is het een amulet tegen epilepsie, waanzin, koorts en menstruatie-stoornissen. In sommige streken legt men groene agaat in water, omdat het drinken daarvan een middel zou zijn tegen steriliteit.

Tevens heeft de agaat de eigenschap liefhebbend en bemind te maken en de welsprekendheid te bevorderen.

Ook de agaat leent zich uitstekend tot het snijden van kameën.

CHRYSPRAAS

De chrysopraas is een appel-groene, half doorschijnende steen, die de eigenschap heeft geluk te brengen in gewaagde ondernemingen, oogziekten te genezen en

de eigenaar rustig te maken. Tevens geeft hij aanpassingsvermogen en beschermt op zeereizen.

AQUAMARIJN

Deze doorzichtige, blauw-groene steen treft men hoogst zelden echt aan. Gewoonlijk is de steen een saffier-soort van die kleur, of nog vaker synthetisch, en ook dan een saffier, want men is er niet in geslaagd stenen te vervaardigen van de chemische samenstelling der aquamarijn.

Het is de steen der zieners, mystici en zeelieden en geldt als amulet tegen maag- en leverziekten.

Ook bevordert hij de huwelijks-trouw en vormt als zodanig een ideaal verlovings- of huwelijksgeschenk.

Astrologisch rangschikt men de aquamarijn gewoonlijk onder Aquarius, en sinds de ontdekking der mysterieplaneten onder Uranus.

Thans komen we aan enige „edelstenen”, die eigenlijk geen stenen zijn in de letterlijke zin van het woord, maar welke wij hier moeten bespreken, ten eerste omdat zij een grote rol spelen als sieraden, en ten tweede omdat men ook bij hen in de loop der eeuwen magische eigenschappen heeft ontdekt, die die der echte edelstenen zeer nabij komen.

Wij noemen hiervan het barnsteen of amber, het koraal en de parel.

BARNSTEEN

Barnsteen is een fossiel hars, dat door de zee wordt aangevoerd en dat reeds bij de oude Grieken bekend was onder de naam elektron om zijn electrische eigenschappen als het gewreven of verwarmd wordt.

Het gold als een amulet tegen maagziekten, asthma, duizeligheid, catharrale aandoeningen, blaasziekten en

de boze blik. Het werd zowel uitwendig als, tot poeder gewreven, inwendig gebruikt. Zelfs in de tegenwoordige tijd geldt barnsteen als een uitnemend middel tegen basedowse ziekte (als halsketting gedragen) hartzwakte en reumatiek. De geur van brandende amber gold in de Middeleeuwen als een pijnstillend middel bij moeilijke bevallingen. Ook amber-ballen, in de hand gehouden, zouden op grote tochten beschermen tegen zonne-steek en uitputting door hitte.

KORAAL

Koraal is het product van tropische diepzeediertjes en gold door de eeuwen heen als een amulet tegen allerlei kwalen. Bekend is, dat de koralen verbleken als de drager een minder goede gezondheid geniet en weer donkerder worden bij algeheel herstel.

Volgens Dioskurides is het een middel tegen vleeswoekeringen, verwondingen, oogziekten, blaassteen, miltziekte, kinkhoest, koliek, cholera en epidemieën in het algemeen.

Ook als beschermer tegen het boze oog en demonen wordt veel koraal gedragen, vooral door kleine kinderen.

Danseressen dragen koraal als een middel tegen voetwondingen en als behoedster van haar deugd!

De Italiaanse vrouwen dragen de takjes-vormige koraal tegen steriliteit. Bekend is ook het bleek-rose, z.g. Italiaanse koraal dat echter lang niet zo gewild is als het bloedkoraal.

PAREL

Hoewel ook de parel geen edelsteen is en zelfs het enige juweel is, waarvan de grondstof nagenoeg niet bewerkt kan worden, speelt zij toch een te grote rol in de geschiedenis der sieraden, dan dat wij haar zonder meer kunnen passeren. „Paarlen zijn tranen” zegt de

volksmond en lang heeft men er zich in verdiept, hoe dit gezegde kan zijn ontstaan in verband met het meest onschuldige, smetteloze sieraad, dat er bestaat. Komt het, omdat zij het uiterlijk van verstarde tranen hebben, of omdat zij haar ontstaan danken aan een ziekte-proces van de parel-oester en dus eigenlijk uit lijden geboren worden, of is uit de traditie gebleken dat zij inderdaad verdriet brengen?

Eigenaardig is, dat men nooit zegt dat de parel „ongeluk” aanbrengt, doch altijd dat zij „smart” veroorzaakt.

Daarom mag in sommige landen een bruid zich nooit met parels tooien, hoewel deze smetteloze juwelen toch juist een uitgezochte versiering van een bruidskleed schijnen. Daarentegen gelden niet alleen de zwarte parelen (die zeer zeldzaam zijn) doch ook witte als gepermitteerd voor rouw-dragenden.

Hoewel men dikwijls spreekt van melkwitte parels, zijn werkelijk witte parels zeldzaam en ook niet zeer gezocht; veel mooier zijn de ivoor-kleurige, terwijl men in Frankrijk de rose prefereert. Maar welke kleur ook, altijd is het moeilijk een snoer van gelijkmatige kleur en aflopende grootte samen te stellen.

Zwarte en grijze paarlen, voor zover niet voor rouw-doeleinden bestemd, waarbij alle schittering verboden is, verwerkt men gewoonlijk tezamen met diamanten.

Evenals bij de meeste andere juwelen, is de glans van de parel zeer afhankelijk van de drager. Zij kunnen zelfs ziek worden en sterven, wanneer zij te lang in museum-vitrines of safes geborgen worden; zij hebben behoefte aan de nauwe aanraking met de menselijke huid om haar volle glans te behouden. En ook dan nog onderscheidt men mensen, die een goede, en die een slechte invloed op de gezondheid van de parel uitoefenen.

Oosterse vorsten houden er zelfs speciale pareldragers

op na: mensen, die de parels, die niet „gebruikt” worden in goede conditie houden en haar, bij eventuele vermindering van glans haar oude luister weergeven. Zieke parels kunnen door z.g. parel-dokters genezen en zelfs geopereerd worden.

Wat de vorm betreft, onderscheidt men kogelvormige, half-kogelvormige, peer-vormige en onregelmatige, z.g. barok-parels.

Een mooi specimen van de laatste is het Zuiderkruis, dat bestaat uit 8 parels die in de vorm van een kruis aan elkaar zijn gegroeid.

Zooals reeds werd opgemerkt, is het vormen van een aflopend snoer gelijk-kleurige parels zeer moeilijk en zijn er soms 20 jaren en langer voor nodig om een dergelijk sieraad samen te stellen. Tot dit doel bestaat er een parel-markt te Londen, waar men op geregelde tijden in de gelegenheid gesteld wordt de oogst te bezichtigen en te vergelijken.

Het boren van parels is een accuraat werkje, hoewel de materie harder is dan men gewoonlijk wel denkt.

Parels zijn betrekkelijk overvloedig aanwezig. Oosterse vorsten en ook vele westerse bezitten en bezaten ze vaak in ontstellende menigte.

Niettemin zijn ze altijd een kostbaar bezit gebleven.

Van de Romeinen vertelt men, dat het verboden was beneden een bepaalde stand parels te dragen. Ook in Venetië, 8 Juli 1599, vaardigde men een parelverbod uit, evenals in 1612 in Saksen.

Plinius vertelt dat Caligula en Nero geen parels droegen maar er over struikelden.

Karel de Stoute droeg in 1473 (died of Treves) een gouden kleed met parels bestikt ter waarde van 200.000 goud-guldens.

Bij het huwelijk van George de Rijke met Hedwig van Polen werd een zee van parels gedragen; de bruidegom

droeg een kapje alleen al ter waarde van 50.000 goudguldens.

Hoewel het bekend is, dat er grote bedragen voor parels zijn betaald, heeft de parel nooit *die* historie gemaakt als de grote diamanten bijvoorbeeld.

De parel is een even absoluut vrouwelijk sieraad als de diamant manlijk. Zonder zover te willen gaan met te zeggen dat zij alleen resp. door vrouwen of mannen gedragen kunnen worden, doet een parelsnoer toch veel vrouwelijker aan dan een halssnoer van diamanten, die altijd iets hard en kouds hebben; daarentegen staan parels voor een man gauw verwijfd.

In Japan worden veel parels gekweekt, door de oesters te infecteren met een vreemd voorwerp. De Chinezen nemen tot poeder gewreven parels in tegen maagziekten. Hier ziet men weer astrologisch verband met het teken Cancer, waaronder de parel zowel als de maag ressorteren.

Volgens Pavitt zijn echte parels zó hard, dat de historie van Cleopatra niet waar kan zijn, tenzij de parels eerst tot poeder waren gewreven, omdat een zuur, dat zo intensief parels vernietigt, ook het menselijk organisme zou aantasten.

DE PENDEL

Voor hen, die in het geheel niet weten, wat er met dit instrument bedoeld wordt, geven wij er hier een beknopte beschrijving van.

In principe is ieder voorwerp dat aan een draad hangt een pendel. Wanneer dit apparaat wordt vastgehouden door een daarvoor sensitief persoon, vangt het de onzichtbare stralen op van het voorwerp, waar het boven gehouden wordt, en kaatst het deze weer terug in drie grondvormen, die echter alle weer terug te brengen zijn tot de cirkel; n.l. platgedrukt als ellips, en nog meer plat-

gedrukt al streep. M.a.w. de pendel begint zich boven het voorwerp te bewegen in een kring, in een ellips, of in een heen- en weergaande beweging. De richting bij de draaiende beweging kan zowel rechts- als links-om zijn; de streep kan alle richtingen van het kompas volgen.

De vorm en het materiaal van de pendel, zoals die door de onderzoekers gebruikt wordt, is bijna even uiteenlopend als het aantal mensen, dat zich met pendelen heeft bezig gehouden.

In zijn eenvoudigste vorm kan het een ring zijn aan een zijden draad of vrouwenhaar opgehangen; maar men heeft ook gouden, zilveren, koperen, stalen, glazen en barnsteen pendels, opgehangen aan zijden draden of fijne kettinkjes.

De vorm kan een ring, een kegel of een bol zijn, maar, zoals een beoefenaar van de pendelmagie uit de Oudheid reeds beweerde, een goed pendelaar kan overal mee pendelen, zowel met een hondenhalsband aan een riem, als een worst aan een touwtje of een leuningstoel aan een ketting.

Pendelaars, wier sensitiviteit blijkbaar niet zo groot is, stellen echter allerlei voorwaarden aan vorm en materiaal, bijkomstige omstandigheden zoals het weer, lichamelijke conditie en isolatie van het af te pendelen voorwerp.

Al deze voorwaarden zijn echter terug te brengen tot een kwestie van concentratie-vermogen; wie zich goed kan concentreren, kan altijd en overal pendelen, met iedere pendel. Bij nauwkeurig wetenschappelijk onderzoek is men natuurlijk verplicht onder zoveel mogelijk gelijke omstandigheden en met hetzelfde materiaal te pendelen, anders zou iedere controle onmogelijk zijn.

Het pendelen zelf gaat op de volgende wijze:

Men legt het af te pendelen voorwerp, b.v. een edel-

steen, vóór zich op tafel, liefst op een wit stuk ongeschreven papier. Wit papier werkt n.l. isolerend. Daarna houdt men de pendel, opgehangen aan de wijsvinger, middelvinger of tussen duim en wijsvinger (eveneens een kwestie van persoonlijke smaak) boven de steen.

Daarna fixeert men steen en pendel, zonder echter te trachten het apparaat in de één of andere richting of ueberhaupt tot bewegen te suggereren, want voor suggestie is het zeer vatbaar. De kunst van het pendelen is juist: passiviteit, en het vereist ernstige en ingespannen oefening om het zover te brengen, dat men zich geheel kan „open stellen” voor wat de pendel te zeggen heeft.

Is de steen een imitatie, dan blijft de pendel roerloos hangen, is hij echt, dan zet de pendel zich na enige ogenblikken in beweging (vooropgezet natuurlijk dat degene, die pendelt een geofende hand heeft) en beschrijft cirkels, ellipsen of strepen boven het voorwerp.

In de taal van de pendelmagie hebben al deze bewegingen een speciale betekenis, waarvoor het echter hier niet de plaats is, die uit te leggen of te bespreken.

Niet iedereen is sensitief voor pendelen. Van de 5 personen is er ongeveer 1 „pendelfähig”, en zelfs het feit dat men een pendel in beweging kan krijgen, betekent nog niet, dat men ook goed kan pendelen, evenals ieder, die een strijkstok kan hanteren, nog geen violist is.

Wil men uitpendelen of een bepaalde steen bij ons past, dan legt men de linkerhand naast de steen, en houdt met de rechter de pendel erboven (men kan natuurlijk ook een ander laten pendelen, en alleen de hand naast de steen leggen). Beschrijft de pendel cirkels die hand en steen omvatten, dan past de steen bij ons.

Aangezien het onmogelijk is in enkele regels de werking, betekenis en het nut van de pendel vast te leggen, zullen zij, die meer van dit interessante instrument willen weten, zich tot de desbetreffende literatuur

moeten wenden. Helaas is er in de Nederlandse taal nog niets over pendelmagie verschenen, maar het is niet onmogelijk dat er, bij voldoende belangstelling, in deze serie van boekjes, een verhandeling over verschijnt.

DE HOROSCOOP IN VERBAND MET DE PERSOONLIJKE EDELSTEEN

Zoals wij reeds eerder opmerkten, is het vaststellen van een geboortesteent langs astrologische weg niet zo eenvoudig, als men in het algemeen wil doen voorkomen, omdat het zonneteken en de ascendant niet altijd de criteria van een horoscoop zijn.

Een zeer sterk geplaatste planeet kan b.v. groter invloed uitoefenen dan een geïsoleerd staande zon, en een rijzend teken, waarvan de heer zwak geaspecteerd is, zonder versterking van een zich in de ascendant bevindende planeet, is eveneens van weinig invloed.

Wij willen hierbij een voorbeeld geven van een horoscoop, waarbij een geboortesteent wordt verlangd, en reeds dadelijk zal men zien, dat deze steen in geen geval die van het zonneteken is.

De betekenis van de astrologische uitdrukkingen moet men natuurlijk in een boek over astrologie bestuderen. Dit voorbeeld dient voor enigszins gevorderden.

Dit is de horoscoop van Erasmus, geboren 28 October 1467.

De Huizenverdeling is als volgt:

1. 13' Libra.
2. 1' Scorpio.
3. 6' Sagittarius.
4. 16' Capricornus.
5. 22' Aquarius.
6. 19' Pisces.

De planeetstanden zijn (afgerond):

Zon	13' Scorpio.
Maan	13' Scorpio.
Mercurius	29' Libra.
Venus	21' Libra.
Mars	27' Pisces.
Jupiter	26' Gemini.
Saturnus	12' Aries.
Neptunus	4' Scorpio.
Uranus	9' Libra.

In de eerste plaats kijken we naar het zonneteken Scorpio, omdat volgens de „jaarmarkt astrologie” een Scorpio-steen de aangewezen steen zou zijn voor deze horoscoop.

Wat zien we echter? De Zon staat conjunct met de Maan en Neptunus, wat op zichzelf al niet zo'n mooie stand is.

De Maan, die in Taurus verhoogd is, staat in Scorpio slecht, en is hier dus van afflicterende werking op de Zon. Ook verder is het zonneteken niet gunstig bezet, want de zonne-dispositor Mars staat in Pisces in val en bovendien nog vierkant op Jupiter, die in Gemini ook niet goed staat.

Veeleer zou dus een steen in aanmerking komen, die als „amulet” de slechte Mars-eigenschappen bestrijdt, dus b.v. een Venussteen.

Nu is de vraag, of een Venussteen in verband met de rest van de horoscoop aan te bevelen is, en dan zien we dat dit inderdaad het geval is.

Want Venus is in de eerste plaats de heer van het rijzend teken, en is nog extra sterk geplaatst, omdat hij in zijn eigen teken, Libra, staat. Verder staat hij nog conjunct met Mercurius, wat niet ongunstig is.

Ook Uranus staat sterk op de ascendant, maar deze

*dit is
niet juist*

planeet is zwaar geafflicteerd door een oppositie met Saturnus, die in de Ram bovendien nog slecht staat.

Daar men, om de slechte eigenschappen van een planeet te elimineren, alleen dan een steen van de planeet met tegenovergestelde eigenschappen mag gebruiken, wanneer deze zelf ook goed geaspecteerd is, krijgen we het volgende resumé.

Zon: komt niet in aanmerking door afflictie met Maan en Neptunus.

Maan: komt niet in aanmerking, omdat deze in Scorpio niet gunstig staat, en bovendien „verbrand” is door de Zon.

Mercurius: staat vrij goed (conjunct met Venus) maar neemt overigens geen prominente plaats in in de horoscoop.

Venus: staat zeer gunstig en is tevens heer van de ascendant.

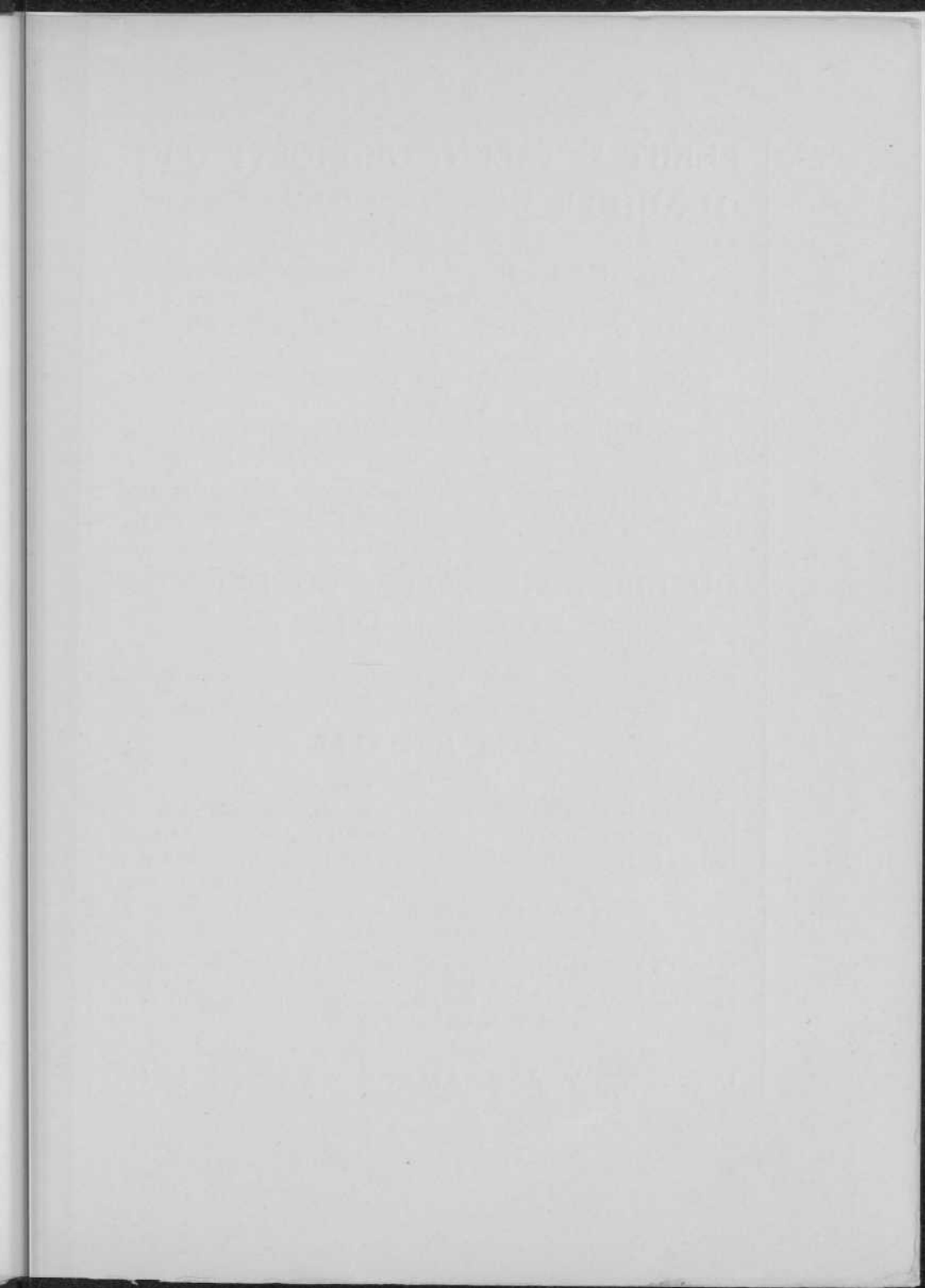
Mars: staat ongunstig, maar kan bestreden worden met een Venussteen, welke laatste planeet inderdaad heel goed geaspecteerd is.

Jupiter: staat ongunstig en is geafflicteerd. Een Saturnussteen zou hier kunnen helpen, als Saturnus zelf niet geafflicteerd was.

Neptunus: staat conjunct met de geafflicteerde Zon en Maan.

Uranus: is eveneens zwaar geafflicteerd.

Zodat het wel duidelijk is, dat voor deze horoscoop alleen stenen in aanmerking komen, die onder Libra en Venus ressorteren, die dan de dubbele functie kunnen vervullen van amulet en talisman.

LEERT U TALEN? GEBRUIKT DAN: QUANJER'S ZAKWOORDENBOEKJES

FRANS:

FRANS—NEDERLANDS en NEDERLANDS—FRANS

DUITS:

DUITS—NEDERLANDS en NEDERLANDS—DUITS

ENGELS:

ENGELS—NEDERLANDS en NEDERLANDS—ENGELS

VIERTALIG:

NEDERLANDS—FRANS—DUITS—ENGELS

De beste en uitgebreidste aller zakwoordenboekjes. Mooi en duidelijk van druk, in luxe bandjes, slechts 75 cent per exemplaar.

QUANJER'S VIERTALIG WOORDENBOEK OM EN OM

Eén woordenboek voldoende voor de Drie Moderne Talen
Het Eerste en Enig Viertalg woordenboek

OM EN OM

Het bevat niet alleen

NEDERLANDS—FRANS

NEDERLANDS—DUITS

NEDERLANDS—ENGELS

maar ook

FRANS—NEDERLANDS

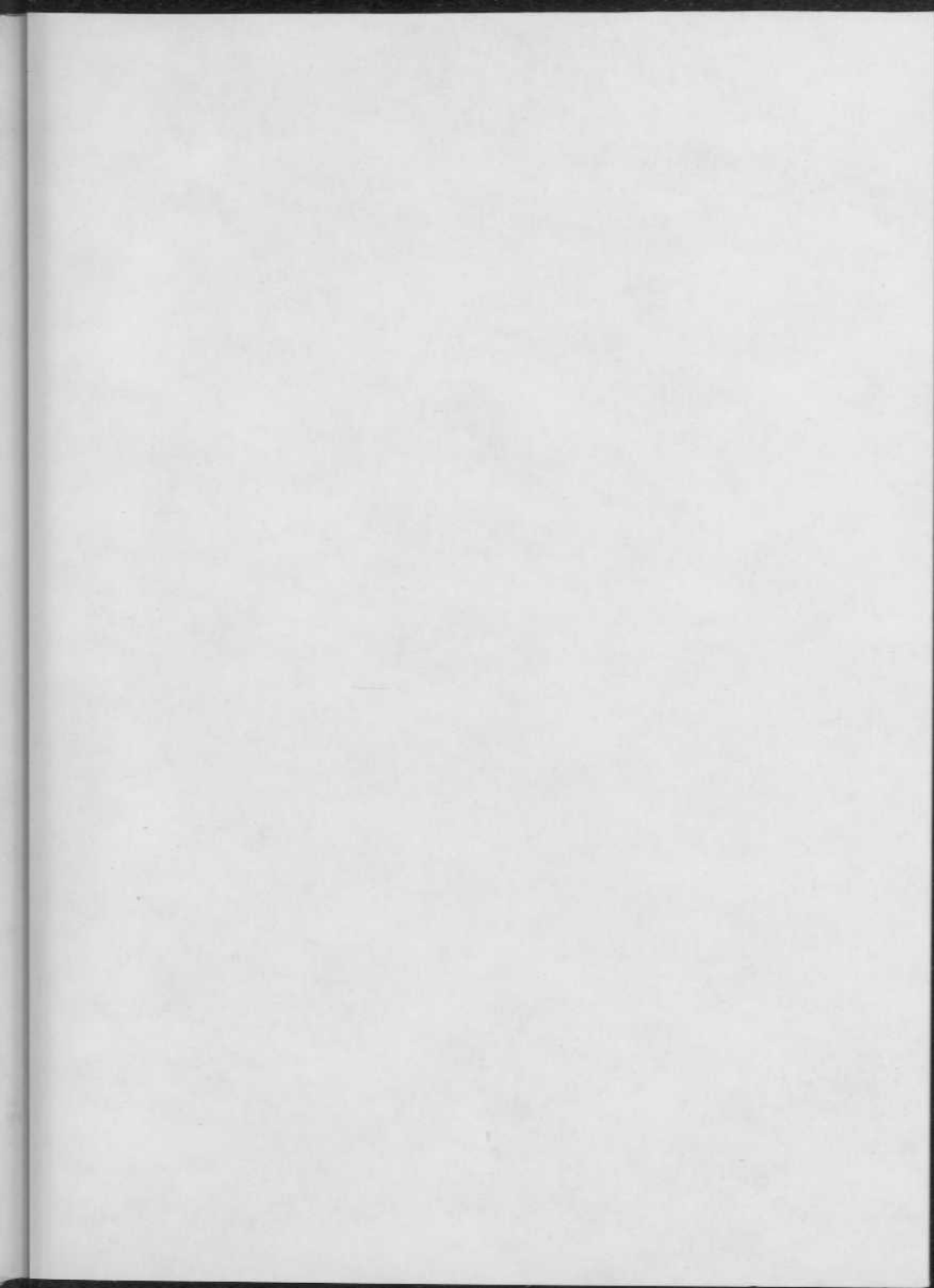
DUITS—NEDERLANDS

ENGELS—NEDERLANDS

Alles in één boek voor f 1.50

Quanjer's Viertalg woordenboek. Om en Om is zo volledig mogelijk, volkomen betrouwbaar, zeer duidelijk van druk, aldus bij uitnemendheid geschikt voor school en huis; het bevat bijna 1200 pagina's en is gedrukt op houtvrij papier.

Uitgaven van V. A. KRAMERS — RIJSWIJK (Z.-H.)

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
1215 EAST 58TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
1215 EAST 58TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
1215 EAST 58TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
1215 EAST 58TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
1215 EAST 58TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
1215 EAST 58TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
1215 EAST 58TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637

